

Het huisverbod

Een onderzoek naar hoe achtergrondkenmerken van HOvJ's samenhangen met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

Bacheloronderzoek

Oktober 2009

Begeleiders Universiteit Twente:
Begeleider politieregio IJsselland:
Naam student:
Studentnummer:

Drs. G.D. Bakker & H. Sollie MSc
S.H.K. Hijlkema
W.H. Pierweijer
0049751

UNIVERSITEIT TWENTE.

Voorwoord

Voor u ligt een bacheloronderzoek in opdracht van de politieregio's IJsselland, Noord-Oost Gelderland en Twente. Dit onderzoek maakt deel uit van de laatste fase van de Bacheloropleiding Bestuurskunde aan de Universiteit Twente. Het onderzoek gaat over het huisverbod die op 1 januari 2009 in werking is getreden. Mede vanwege het feit dat veiligheid een werkterrein is die mij erg interesseert ben ik in overleg met mijn begeleiding vanuit de Universiteit Twente tot dit onderwerp gekomen. Dit verslag gaat in het bijzonder over hoe achtergrondkenmerken van Hulpofficieren van Justitie samenhangen met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod.

Het resultaat dat voor u ligt, is met dank aan een aantal personen tot stand gekomen en natuurlijk wil ik hen graag bedanken voor de hulp en informatie die zij mij hebben gegeven en zo een bijdrage hebben geleverd aan het onderzoek. Allereerst wil ik mijn begeleiding vanuit de Universiteit Twente mevrouw Bakker en de heer Sollie bedanken. Zij hebben veel oog gehad voor de wetenschappelijke kant van het onderzoek en ervoor gezorgd dat dit aspect in goede banen werd geleid. Ten tweede wil ik een dankwoord uitbrengen aan mijn begeleider vanuit de politie de heer Hijlkema. Hij heeft ervoor gezorgd dat ik in de mogelijkheid werd gesteld interviews af te nemen met Hulpofficieren van Justitie en tijdens de besprekingen heb ik veel gehad aan zijn inhoudelijke kennis van zaken. Daarnaast verdienen de Hulpofficieren van Justitie zelf veel lof. Met hen heb ik mijn interviews afgenomen en zonder hun enthousiasme en medewerking was een praktische dataverzameling niet mogelijk geweest. Ten slotte wil ik mijn ouders, vrienden en in het bijzonder Robert bedanken voor hun support. Tijdens kleine en soms grote tegenslagen hebben zij mij telkens genoeg vertrouwen gegeven om er weer met volle moed tegen aan te gaan, waarvoor mijn grote dank.

Wendy Pierweijer

Enschede, 30 oktober 2009

Samenvatting

In dit onderzoek staat de Wet tijdelijk huisverbod die op 1 januari 2009 in werking is getreden centraal. De Wet tijdelijk huisverbod is één van de zaken die zijn gerealiseerd in het kader van het landelijke programma Huiselijk Geweld en de Politietoek. Met deze wet is de mogelijkheid gecreëerd om in te grijpen in situaties waar iemands aanwezigheid in een woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van de andere gezinsleden. Het huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel tien dagen niet meer in zijn of haar woning mag en mag al aan een persoon worden opgelegd wanneer er nog geen strafbaar feit is gepleegd. De Wet tijdelijk huisverbod sluit aan bij de verschuiving van een terughoudende opstelling van de overheid naar actief ingrijpen achter de voordeur. De maatregel ligt op het grensvlak tussen bestuursrecht en strafrecht. De burgemeester is bevoegd om een huisverbod op te leggen, maar kan deze bevoegdheid deels of volledig mandateren aan een opgeleide en gecertificeerde Hulpofficier van Justitie (HOvJ).

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de verschillende achtergrondkenmerken als de manier van denken en handelen, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van HOvJ's en in hoeverre eventuele verschillen in deze achtergrondkenmerken van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Daarnaast wordt er om het onderzoek open en verkennend te houden nog aandacht besteedt aan mogelijke andere factoren die ook een rol kunnen spelen bij de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod.

De inzichten in de verschillende achtergrondkenmerken van HOvJ's worden getracht te verkrijgen aan de hand van politiestijlen. In dit onderzoek staan de politiestijlen van Van der Torre (1999) centraal. Van der Torre onderscheidt de volgende vier verschillende politiestijlen: de pragmaticus, de pessimist, de ordehersteller en de hulpverlener. De achtergrondkenmerken die in dit onderzoek aan bod komen zijn deels voortgevloeid uit deze politiestijlen. Deze achtergrondkenmerken zijn de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de ervaring waarover wordt beschikt.

Voor dit onderzoek zijn in totaal één observatie en acht interviews met HOvJ's verricht. Tijdens de interviews diende de HOvJ aan te geven welke politiestijl de meeste overeenkomsten vertoonde met zijn attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de manier van denken en handelen. Vervolgens nagegaan of de uit de interviews opgedane inzichten over de politiestijlen, ervaring en attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen van de HOvJ's van invloed zijn op de uitkomsten van huisverbodwaardige situaties is elk interview afgesloten met een casus.

Uit de informatie die tijdens de interviews met de HOvJ's naar voren is gekomen kan geconcludeerd worden dat de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties, een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld en de tijd die het kost om een huisverbod rond te krijgen van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het huisverbod. Daarnaast kan geconcludeerd worden dat de ervaring met het opleggen van huisverboden en de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod van invloed kunnen zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

De attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties kan van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod, omdat HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties een taak zijn voor de politie of voor de politie en de hulpverlening samen het huisverbod positiever beoordelen dan de HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties niet een taak zijn voor de politie. Daarnaast kan een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod, omdat de twee HOvJ's die tijdens de interviews erg positief waren over de projectleider Huiselijk Geweld in hun regio het huisverbod positief beoordelen. De tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen kan ook van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod, omdat is gebleken dat de drie HOvJ's die tijdens de interviews aangaven dat ze geen moeite hebben met de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen de enige drie HOvJ's zijn die het huisverbod positief beoordelen.

De ervaring met het opleggen van huisverboden kan van invloed zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod, omdat de twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelden over het

besluit of ze wel of niet een huisverboden op moesten leggen allebei nog maar één huisverbod hebben opgelegd. Daarnaast was één HOvJ er meteen van overtuigd dat er absoluut een huisverbod opgelegd moest worden. Deze HOvJ is de enige HOvJ met veel ervaring met het opleggen van huisverboden. De aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod kan van invloed zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod, omdat de enige twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelden over het besluit of ze wel of niet een huisverbod op moesten leggen uit dezelfde regio afkomstig zijn. Het kan zijn dat het politiekorps in deze regio niet voor een goede training heeft gezorgd waarin de HOvJ's een goede uitleg en voorbereiding omtrent het huisverbod kregen zodat ze in staat zijn het huisverbod goed uit te voeren en ze zelfverzekerd naar de eerste huisverbodwaardige situaties konden gaan.

Op basis van de resultaten die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen kunnen de volgende aanbevelingen richting de politie worden gedaan:

- Zorg vanuit het politiekorps voor een goede training en een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld.
- Zorg ervoor dat de HOvJ's meer ervaring krijgen met huisverbodwaardige situaties.
- Zorg voor een vermindering van de tijd die het kost om een huisverbod helemaal rond te krijgen.

Ten slotte kunnen de volgende aanbevelingen voor vervolgonderzoek worden gedaan:

- Verhoog het aantal geïnterviewde HOvJ's.
- Wijzig manier van operationaliseren van politiestijlen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	13
1.1 Achtergrond van het onderzoek	13
1.2 Probleemstelling	15
1.3 Doelstelling	16
1.4 Onderzoeksvragen	17
1.5 Leeswijzer	18
2. Theoretisch kader	21
2.1 Inleiding	21
2.2 Politiestijlen	23
2.2.1 De pragmaticus	23
2.2.2 De pessimist	24
2.2.3 De ordehersteller	25
2.2.4 De hulpverlener	26
2.3 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	27
2.3.1 De pragmaticus	27
2.3.2 De pessimist	27
2.3.3 De ordehersteller	28
2.3.4 De hulpverlener	29
2.4 Ervaring	29
2.5 Toepasbaarheid van de politiestijlen	30
2.6 Betekenis theorie voor het onderzoek in de praktijk	30
2.7 Conclusie	31
3. Methode van onderzoek	33
3.1 Onderzoeksopzet	33
3.1.1 Selectie van respondenten	33
3.1.2 Methoden van dataverzameling	34
3.1.3 Data-analyse	36
3.2 Operationalisatie	37
3.2.1 Politiestijlen	37
3.2.2 Attitude	38
3.2.3 Ervaring	38
3.2.4 Beoordeling van het huisverbod	40
3.2.5 Besluitvorming omtrent het huisverbod	40
3.3 Beperkingen van het onderzoek	41
4. Attitudes vergeleken	43
4.1 De pragmaticus	43
4.1.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	43

4.1.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's	44
4.1.3 Overeenkomend of verschillend	45
4.2 De ordehersteller	45
4.2.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	45
4.2.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's	46
4.2.3 Overeenkomend of verschillend	46
4.3 De hulpverlener	46
4.3.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	46
4.3.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's	47
4.3.3 Overeenkomend of verschillend	47
4.4 Conclusie	48
5. Beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod	49
5.1 Beoordeling van het huisverbod	49
5.1.1 Politiestijl van een HOvJ	50
5.1.2 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	52
5.1.3 Ervaring met huiselijk geweld zaken	53
5.1.4 Ervaring met het opleggen van huisverboden	53
5.1.5 Conclusie	54
5.2 Besluitvorming omtrent het huisverbod	55
5.2.1 Politiestijl van een HOvJ	56
5.2.2 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen	57
5.2.3 Ervaring met huiselijk geweld zaken	58
5.2.4 Ervaring met het opleggen van huisverboden	58
5.2.5 Conclusie	59
5.3 Drie andere factoren die van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod	61
5.3.1 Beoordeling van het huisverbod	61
5.3.2 Besluitvorming omtrent het huisverbod	63
5.3.3 Conclusie	64
6. Slotbeschouwing: conclusies en aanbevelingen	67
6.1 De invloed van politiestijlen en achtergrondkenmerken van HOvJ's op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod	67
6.1.1 De invloed van de politiestijlen op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod	67
6.1.2 Achtergrondkenmerken van HOvJ's en andere factoren die van invloed zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod	68
6.1.3 De invloed van achtergrondkenmerken van HOvJ's en andere factoren op de beoordeling van het huisverbod	68
6.1.4 De invloed van achtergrondkenmerken van de HOvJ's en andere factoren op de besluitvorming omtrent het huisverbod	69

6.1.5 Gevolgen verschillende uitkomsten in vergelijkbare huisverbodwaardige situaties	70
6.2 Aanbevelingen	70
6.2.1 Aanbevelingen richting de politie	70
6.2.2 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	72
6.3 Reflectie	73
Referenties	75
Bijlagen	77
1. HOvJ stroomschema	77
2. Politiestijlen beschreven op kaartjes	79
3. Casus	81
4. Schema samenhang beoordeling en achtergrondkenmerken	82
5. Schema samenhang besluitvorming en achtergrondkenmerken	83

1. Inleiding

1.1 Achtergrond van het onderzoek

De afgelopen drie decennia heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de rol van de overheid ten aanzien van huiselijk geweld. In de jaren tachtig van de vorige eeuw was een terughoudende opstelling het uitgangspunt. Anno 2009 wordt benadrukt dat de overheid een verantwoordelijkheid heeft in het voorkomen van levensbedreigende escalatie in de privésfeer. Dit geldt ook als het meerderjarigen betreft en zelfs als er (nog) geen sprake is van vastgestelde strafbare feiten. De Wet tijdelijk huisverbod sluit aan bij de verschuiving van een terughoudende opstelling van de overheid naar actief ingrijpen achter de voordeur (Lünnemann, Römken en de Roos, 2009).

De Wet tijdelijk huisverbod, die op 1 januari 2009 in werking is getreden, is één van de zaken die zijn gerealiseerd in het kader van het landelijke programma Huiselijk Geweld en de Politietoek. Met deze wet is de mogelijkheid gecreëerd om in te grijpen in situaties waar iemands aanwezigheid in een woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van de andere gezinsleden. Het huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel tien dagen niet meer in zijn of haar woning mag. De pleger heeft niet meer dan vijftien minuten de tijd om zijn koffers te pakken. Daarna moet hij de woning verlaten. Naast het verlaten van de woning mag hij geen contact zoeken met partner of kinderen (Kaasjager, 2009). Het huisverbod kan al aan een persoon worden opgelegd wanneer er nog geen strafbaar feit is gepleegd, maar wanneer van die persoon een ernstige dreiging van huiselijk geweld uitgaat en het vermoeden bestaat dat er een gewelddadige gezinssituatie kan ontstaan. Het is bedoeld als afkoelingsperiode voor het hele gezin. Gedurende deze periode kan worden gezocht naar oplossingen voor de problemen die aanleiding zijn geweest voor het huiselijke geweld. Naast de afkoelingsperiode wordt er ook tegelijkertijd hulpverlening geboden.

De maatregel ligt op het grensvlak tussen bestuursrecht en strafrecht. De burgemeester is bevoegd om een huisverbod op te leggen, maar kan deze bevoegdheid deels of volledig mandateren aan een opgeleide en gecertificeerde Hulpofficier van Justitie (HOvJ). Een HOvJ is een ambtenaar van de politie met een schaal van negen of hoger. Hij moet in het bezit zijn

van een geldig certificaat en beschikken over in ieder geval drie jaar aaneengesloten ervaring in een uitvoerende functie binnen de politieorganisatie. De dagelijkse werkzaamheden van de HOvJ bestaan uit controlerende, toetsende taken. Daarnaast helpt hij de Officier van Justitie bij het opsporingsonderzoek. In het kader van de invoering van de Wet tijdelijk huisverbod heeft de gemandateerde HOvJ er dus een nieuwe taak bij gekregen. Deze bestaat uit de volgende nieuwe bevoegdheden en verplichtingen (Huisverbod, 2009):

1. Invullen van het Risicotaxatie-instrument Huiselijk Geweld (RIHG)
2. Het opleggen van een huisverbod
3. Het informeren van de burgemeester
4. Contact opnemen met Bureau Jeugdzorg
5. Het informeren van personen en instanties
6. Voor de uithuisgeplaatste bijstand regelen door een raadsman

In de eerste bijlage is een volledige beschrijving, in de vorm van een stroomschema, van de nieuwe werkzaamheden van de HOvJ terug te vinden.

De uitvoering van het huisverbod houdt in dat de basispolitiezorg (BPZ) de eerste beoordeling maakt van de aard en de ernst van het dreigingsniveau van huiselijk geweld en op basis daarvan beslissen zij of het mogelijk een huisverbodwaardige situatie is waar een HOvJ bijgehaald dient te worden. Een huisverbodwaardige situatie is een situatie waar een dreiging van huiselijk geweld is maar waar nog geen sprake van een strafbaar feit hoeft te zijn. In een dergelijke situatie kan een preventief huisverbod opgelegd worden. Als de HOvJ er door de BPZ is bijgehaald moet hij vervolgens een risicotaxatie uitvoeren. Een risicotaxatie betekent dat er in situaties van dreigend huiselijk geweld beoordeeld moet worden of er kans is op herhaling van geweld en of die kans zo groot is dat ingrijpen in de vorm van een huisverbod noodzakelijk is ter preventie van verdere escalatie. Om de uitvoerende politiemensen te ondersteunen in die beoordeling is in opdracht van het Landelijk Bureau Huiselijk Geweld en de Politietaak een "aanzet tot een risicotaxatie-instrument", het Risicotaxatie-instrument Huiselijk Geweld (RIHG), ontwikkeld (Römkens en van Poppel, 2007). De gemandateerde HOvJ is de persoon die in huisverbodwaardige situaties de risicotaxatie aan de hand van het RIHG uitvoert.

1.2 Probleemstelling

In Nederland is op 1 september 1994 de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) in werking getreden. Deze wet is een nadere uitwerking van artikel 1 van de Nederlandse Grondwet. De AWGB schrijft gelijke behandeling voor van personen ongeacht hun godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, heteroseksuele gerichtheid, homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat (AWGB, hoofdstuk 1). Op grond van deze wet hebben de burgers die te maken krijgen met huisverbodwaardige situaties dus recht op een gelijke behandeling.

Het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken is in een eerste evaluatie door IVA beleidsonderzoek en advies onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat het RIHG wisselend wordt gebruikt. Deze wisselende bruikbaarheid komt terug in het gebruik van het RIHG in relatie tot het varen op eigen inschatting. Dit betekent dat de HOvJ's onderling verschillend gebruik maken van het RIHG als hulpmiddel om over het huisverbod te beslissen. Zo wordt het RIHG bijvoorbeeld gebruikt als controle middel van een reeds genomen besluit in plaats van waarvoor het RIHG bestemd is, namelijk als preventief middel om de risico's te taxeren (van Vree, de Vaan en Broek, 2007:10). Ook wordt de aanwezige vrije beslisruimte in het RIHG door de HOvJ's verschillend benut. Bij het bepalen van het risiconiveau moeten de HOvJ's in het RIHG de stap maken van het feitelijk inventariseren van de aanwezigheid of afwezigheid van bepaalde risicovolle gedragingen naar een normatieve risico-inschatting. Deze normatieve risico-inschattingen variëren van hoog risico, naar gemiddeld risico, naar laag risico. Het bepalen daarvan vergt een interpretatieslag en een subjectieve maar professionele component is dan onmisbaar. Een risicotaxatie-instrument moet dan voldoende structuur bieden om in de toepassingen door verschillende HOvJ's toch een onderling vergelijkbare en systematische risico-inschatting te garanderen (Römkens en van Poppel, 2007:51).

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat door bijvoorbeeld de aanwezige vrije beslisruimte HOvJ's verschillend kunnen oordelen in een vergelijkbare huisverbodwaardige situatie. Dit kan er vervolgens toe leiden dat ze verschillende uitkomsten kunnen krijgen in vergelijkbare huisverbodwaardige situaties. Er kan dan sprake zijn van een rechtsongelijke behandeling van burgers die betrokken raken bij een huisverbodwaardige situatie. Wanneer

een vergelijkbare en systematische risico-inschatting dus niet gegarandeerd kan worden kan de legitimiteit in het geding zijn.

We kunnen ons nu afvragen welke achtergrondkenmerken van HOvJ's van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken. De achtergrondkenmerken die hier een centrale rol in zouden kunnen spelen behoren tot de kenmerken die worden onderscheiden in de politiestijlen. De politiestijlen worden gecategoriseerd aan de hand van de attitude ten opzichte van het politiewerk en de manier van denken en handelen van individuen. Bij de categorisering op basis van de attitude ten opzichte van het politiewerk komt de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen ook aan bod. Deze verschillen in attitude, denken en handelen zouden een rol kunnen spelen bij het verschillend beoordelen van het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken en tot het krijgen van verschillende uitkomsten van huisverbodwaardige situaties. Het krijgen van verschillende uitkomsten kan vervolgens leiden tot rechtsongelijkheid.

1.3 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de verschillende achtergrondkenmerken als de manier van denken en handelen, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van HOvJ's en in hoeverre eventuele verschillen in deze achtergrondkenmerken van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Deze inzichten worden getracht te verkrijgen aan de hand van de politiestijlen. Daarnaast wordt er om het onderzoek open en verkennend te houden nog aandacht besteedt aan mogelijke andere factoren die ook een rol kunnen spelen bij de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod.

Ik hoop door een vergelijking te maken tussen HOvJ's in de regio IJsselland, Noord-Oost Gelderland en Twente een bijdrage te kunnen leveren aan een beter inzicht in hoe de HOvJ's het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken beoordelen. Daarnaast hoop ik ook een bijdrage te kunnen leveren aan een beter inzicht in de besluitvorming omtrent het RIHG en daardoor uiteindelijk bij te kunnen dragen aan meer

overeenkomende uitkomsten van huisverbodwaardige situaties. Deze meer overeenkomende uitkomsten zullen dan vervolgens bijdragen aan meer rechtsgelijkheid.

1.4 Onderzoeksvragen

Om de doelstelling te kunnen realiseren en om het onderzoek structuur te geven is er een onderzoeksvraag geformuleerd. Deze onderzoeksvraag luidt als volgt:

In hoeverre zijn politiestijlen en andere achtergrondkenmerken van HOvJ's van invloed op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod?

Om stapsgewijs tot de beantwoording van de onderzoeksvraag te komen zijn er een vijftal deelvragen onderscheiden Deze deelvragen zijn als volgt geformuleerd:

1. Welke politiestijlen worden er in de literatuur beschreven en welke achtergrondkenmerken vloeien daaruit voort?
2. Hoe hangt de beoordeling van het huisverbod, als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken, samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's?
3. Hoe hangt de besluitvorming omtrent het huisverbod samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's?
4. Welke andere factoren zijn van invloed op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod?

Er wordt aan de hand van de eerste deelvraag getracht inzicht te verkrijgen in wat er in de literatuur staat over politiestijlen. Er is voor gekozen om naar politiestijlen te kijken, omdat deze een beschrijving geven van de attitude ten opzichte van het politiewerk en de manier van denken en handelen van politieagenten. Naast de politiestijlen en de daaruit voortvloeiende attitude kan de ervaring die HOvJ's met huiselijk geweld zaken en het huisverbod hebben ook een rol spelen bij hoe ze het huisverbod beoordelen en tot welk besluit ze komen bij een huisverbodwaardige situatie. Om in de praktijk te kunnen analyseren in hoeverre achtergrondkenmerken een rol spelen bij de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod is het van belang om eerst duidelijk beeld te hebben van hoe de verschillende achtergrondkenmerken vorm gegeven zijn.

Voordat er in dit onderzoek aandacht wordt besteed aan de tweede en derde deelvraag zal eerst worden ingegaan op de attitude die voortvloeit uit de gekozen politiestijl en de werkelijke attitude van de geïnterviewde HOvJ. Er wordt gekeken of de attitude die voortvloeit uit de gekozen politiestijl overeenkomt met de werkelijke attitude van de HOvJ. Op basis van de informatie die hieruit voortvloeit wordt getracht inzicht te verkrijgen in hoeverre de politiestijlen die voortgekomen zijn uit de eerste deelvraag toepasbaar zijn op HOvJ's.

Op basis van de tweede en derde deelvraag wordt er getracht inzicht te krijgen in hoeverre en op welke wijze de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's van invloed is op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod.

Om het onderzoek open en verkennend te houden is de vierde deelvraag aan de deelvragen toegevoegd. Uit de interviews kan naar voren komen dat naast de politiestijl, attitude en ervaring ook andere factoren van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. In eerder onderzoek zijn bijvoorbeeld al factoren als afnametijd en capaciteitsproblemen naar voren gekomen. Het is gebleken dat de afnametijd van het RIHG als erg tijdsintensief wordt ervaren en dat HOvJ's in situaties die als twijfelachtig qua ernst worden ingeschat twijfelen om een RIHG af te nemen. Deze benodigde tijd zorgt dus voor een afbreuk aan de animo om het RIHG daadwerkelijk te gebruiken. Dat veroorzaakt een spanningsveld om draagvlak te creëren voor implementatie van het huisverbod. Daarnaast werd er gewezen op capaciteitsproblemen omdat men zich structureel geconfronteerd ziet met toenemende taken en / of verwachtingen. Daarmee wordt de al aanwezige tendens tot een selectiviteit richting strafwaardige huiselijk geweldzaken versterkt (Römkens en van Poppel, 2007:51).

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit onderzoeksrapport wordt aan de hand van een theoretisch kader nader ingegaan op de literatuur die voor dit onderzoek is gebruikt. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de methode van onderzoek die is gebruikt om tot de beantwoording van de onderzoeksvraag te komen. In Hoofdstuk 4 en Hoofdstuk 5 wordt de data die uit de

interviews is verkregen besproken en geanalyseerd. In Hoofdstuk 6 wordt als eerste de onderzoeksvraag beantwoord en vervolgens worden er een aantal aanbevelingen gedaan. Ten slotte wordt dit hoofdstuk afgesloten met een korte reflectie.

2. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de eerste deelvraag. Deze deelvraag luidt als volgt: Welke politiestijlen worden er in de literatuur beschreven en welke achtergrondkenmerken vloeien daaruit voort?

De eerste paragraaf gaat kort in op de redenen waarom er voor dit onderzoek gekozen is om politiestijlen te gebruiken. In de tweede paragraaf komen de vier verschillende politiestijlen die kunnen worden onderscheiden aan bod. In de derde en vierde paragraaf wordt er aandacht besteed aan de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de ervaring waarover wordt beschikt. In de vijfde paragraaf komen enkele kanttekeningen die gezet kunnen worden bij de theorie over de politiestijlen aan bod. In de zesde paragraaf wordt toegelicht wat de betekenis van de uit de theorie verkregen inzichten op het onderzoek is. Tot slot bevat de zevende en laatste paragraaf een korte conclusie op de eerste deelvraag.

2.1 Inleiding

In dit onderzoek is er voor gekozen om gebruik te maken van de inzichten die zijn verkregen aan de hand van de literatuur over politiestijlen. Hier is voor gekozen, omdat de literatuur over de politiestijlen een beschrijving geeft over de manier van denken en handelen van politieagenten. Er zijn heel wat studies uitgevoerd naar de politiestijlen van politieagenten.

De klassieker is *Varieties in police behavior* (Wilson, 1968). Wilson doet een vergelijkend onderzoek naar politiestijlen in Amerikaanse politiekorpsen. De verschillende politiestijlen die hij onderscheidt zijn de 'watchmen-stijl', de 'legalistische stijl' en de 'servicestijl'. Wanneer in een korps de watchmen-stijl overheerst ligt de nadruk op het handhaven van de sociale orde. Politieagenten met deze politiestijl leggen zich vooral toe op hun algemene toezichthoudende functie en op het herstellen van kleine verstoringen van de openbare orde. In de legalistische stijl staat politiële misdadbestrijding centraal en er wordt gestreefd naar een gelijk vervolgingsbeleid en het strenger handhaven van de wet. Politieagenten met een servicestijl richten zich primair op het handhaven van de openbare orde en het

herstellen van de rust door middel van bemiddelingsstrategieën en overredingsstrategieën. Deze politiestijl is gebaseerd op goede sociale kennis van het werkgebied.

Los van elkaar hebben politieonderzoekers op grond van onderzoek in diverse Amerikaanse en Engelse steden min of meer dezelfde typologie gemaakt. Zo onderscheidt Reiner (1978 en 1992) de volgende vier politiestijlen: de 'bobby', de 'new centurion', de 'uniform carrier' en de 'professional'. De bobby is trots op zijn politiewerk en zet op grond van goede communicatieve en sociale vaardigheden veel situaties naar zijn hand. De new centurion vindt strafrechtelijk handhaving van de rechtsorde de essentie van het politiewerk en hij treedt hard op als hij vindt dat de situatie daar om vraagt. Hij is van mening dat politieagenten min of meer de wijsheid in pacht hebben en daarom in staat zijn om te bepalen welke maatregelen of sancties in concrete gevallen rechtvaardig zijn. De uniform carrier is een cynische en gedesillusioneerde politieagent. Hij is zo gedesillusioneerd dat hij veel politiewerk mijdt. De professional geeft niet op voorhand de voorkeur aan sociale en verbale strategieën of aan rechtstoepassing. Hij levert maatwerk en is uit op promotie.

In het meer recentere onderzoek *Handhavers van de vrede of heroveraars?* maakt Kleijer-Kool (2008) gebruik van een tweedeling in repressieve en preventieve politiestijlen. In haar onderzoek laat Kleijer-Kool zien dat de politie aan de hand van de repressieve politiestijl en de preventieve politiestijl tal van strategieën heeft ontwikkeld om bij te dragen aan de vrede in de multiculturele samenleving. De repressieve politiestijl vindt plaats als 'de maat vol is' en als voorgaand preventief optreden niet heeft geholpen. Het harde optreden richt zich op de 'rotte appels' en laat zien 'wie de baas op straat is'. Repressief optreden is reactief en gericht tegen burgers. De preventieve politiestijl is niet gericht tegen burgers, maar tracht met burgers potentiële interetnische conflicten te voorkomen of te verminderen. De strategieën die hiervoor worden gebruikt variëren van het 'kennen en gekend worden', via bemiddeling, bevorderen van de sociale zelfredzaamheid, voorlichting, integrale aanpak en inspraak van bewoners in de prioriteitstelling tot de signalerende rol van de (wijk)politie in radicalisering en terrorisme

Uit de diverse politiestijlen gaat voor dit onderzoek de voorkeur uit naar het gebruiken van de politiestijlen die door Van der Torre (1999) worden beschreven, omdat op basis van deze

beschrijvingen de onderzoeksvragen goed getoetst kunnen worden. Uit de onderzoeksvragen blijkt namelijk dat de aandacht niet alleen uit gaat naar hoe de politiestijl samenhangt met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod, maar ook naar hoe de achtergrondkenmerken attitude en ervaring samenhangen met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod en in de beschrijvingen van de politiestijlen van Van der Torre (1999) komen deze achtergrondkenmerken aan bod. Hij beschrijft per politiestijl wat de attitude ten opzichte van het politiewerk van de politieagenten is en na hoeveel dienstjaren te verwachten is dat de manier van denken en handelen van een politieagent het meest overeenkomt met een bepaalde politiestijl.

2.2 Politiestijlen

Zoals in bovenstaande paragraaf naar voren is gekomen wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van de politiestijlen van Van der Torre (1999). Van der Torre definieert politiestijlen als volgt: 'waarden, normen en opvattingen van een groep politieagenten die ten grondslag liggen aan hun gedragspatroon' (Van der Torre, 1999: 19). Hij heeft de opvattingen, betekenissen, waarden en normen zoals die gehanteerd worden door politiemensen in hun dagelijkse werk in twee basiseenheden in het politiedistrict Rotterdam-West van het korps Rotterdam-Rijnmond bestudeerd. De gegevens die hieruit zijn voortgevloeid zijn gebruikt voor de beschrijving van vier verschillende politiestijlen. Hij onderscheidt de manier van denken en handelen van politieagenten in de volgende vier politiestijlen: de 'pragmaticus', de 'pessimist', de 'ordehersteller' en de 'hulpverlener'. Elke politiestijl wordt getypeerd aan de hand van zeven dimensies. Deze zeven dimensies zijn als volgt: het perspectief op het politiewerk, het criminologische perspectief, het victimologisch perspectief, het tijdsperspectief, het organisatiebeeld, het geweldsperspectief en de informatieverwerking. In deze paragraaf worden de vier politiestijlen die van der Torre onderscheid nader toegelicht.

2.2.1 De pragmaticus

Op de werkvloer zijn de meest gewaardeerde collega's niet de hoogvliegers of de agenten met een mannelijk ethos, maar de stabiele en gewone werkers. Dat is de pragmaticus bij uitstek. Hij is een diender waar op kan worden vertrouwd. De pragmaticus beschouwt politiewerk als een waardevolle bijdrage aan het stadsleven. Hij vindt het zijn missie is om

voor nette burgers een soort ongeschreven maatschappelijk contract te handhaven: wie zich schikt naar conventionele normen heeft recht op een basisgevoel van veiligheid en op noodhulp (Van der Torre, 1999).

De pragmaticus gelooft niet in een scherp onderscheid tussen goed en slecht. Hij vindt dat de politie vaak niet in staat is om het verschil tussen schuld en onschuld vast te stellen. Als hij te maken krijgen met een sociaal conflict zoekt hij niet naar de schuldige partij. Hij is van mening dat de kern van het politiewerk bestaat uit het uitoefenen van dwang in situaties waar burgers en andere instanties zich geen raad mee weten. Strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde is volgens de pragmaticus geen doel op zich, maar vooral een onmisbaar instrument bij het handhaven van de openbare orde (Van der Torre, 1999).

Politieagenten schuiven de schuld van een misdrijf voor een deel in de schoenen van slachtoffers. De pragmaticus zorgt er echter voor dat dit soort beschuldigingen nauwelijks doorklinken in het contact met slachtoffers. Hij staat slachtoffers beleefd en correct te woord (Van der Torre, 1999).

De binding met het werk is bij de pragmaticus sterk. Hij ziet politiewerk als een waardevolle bijdrage aan de maatschappij. De toewijding aan het beroep gaat naarmate de dienstjaren verstrijken wel gepaard met ongenoegen over de status, het nut en de beloning van het politiewerk. Wel schikt de pragmaticus zich min of meer vanzelfsprekend naar disciplines, routines, regelingen en gewoontes binnen de politieorganisatie. In ruil hiervoor verwacht hij wel dat hij in staat wordt gesteld zich te richten op zijn kerntaken. Dit houdt onder andere in dat taken die kunnen worden uitgevoerd door derden zoveel mogelijk buiten de politieorganisatie worden gehouden. Daarnaast verwacht hij ook dat de leidinggevenden optreden tegen politiemensen die zich niet houden aan informele beroepseisen of die zich onvoldoende schikken naar het politiemangement (Van der Torre, 1999).

2.2.2 De pessimist

Vrijwel altijd is de pessimist ouder dan dertig jaar en heeft hij meer dan acht jaar politiewerk verricht. Meestal heeft hij de eerste vijf jaar lang met redelijk veel enthousiasme gewerkt, maar is langzamerhand teleurgesteld geraakt over de inhoud van het politiewerk, zijn

interne status en zijn toekomstperspectieven. Na verloop van tijd mondt dit uit in de pessimistische politiestijl (Van der Torre, 1999).

De pessimist voelt zich miskend, is een gelaten diender en heeft een gelaten houding. Hij heeft een hekel aan routinematig werk en is sceptisch over het maatschappelijk effecten van het werk dat de politie verricht. De pessimist vertoont mijddgedrag waar dat mogelijk is en doodt de tijd door bijvoorbeeld veel gesprekken met collega's te voeren. Het werk dat op hem afkomt, doet hij wel naar behoren, maar hij mijdt onzichtbaar politiewerk. Vaak kijkt hij wanneer hij een lichte overtreding ziet een andere kant op. Tegenover burgers is hij meestal wel correct, omdat hij weet dat burgers zich dan vrijwel altijd schikken naar zijn aanpak. In de visie van de pessimist komt geen missiegevoel voor. Het idee wezenlijk invloed te kunnen uitoefenen is vrijwel verdwenen. Hij is niet meer trots op zijn beroep en de binding met de politieorganisatie is niet groot (Van der Torre, 1999)

2.2.3 De ordehersteller

De ordehersteller ziet politiewerk als een morele onderneming, is toegewijd aan het politiewerk, maar vindt wel dat het goede werk dat hij levert onopgemerkt en onbeloond blijft. Hij is van mening dat politieagenten, vooral bij strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, beslissen over de mate van schuld en onschuld. Het beroepsideaal van de ordehersteller is dat politieagenten waken over de rechtvaardigheid door kwaden te straffen. Hij vindt ook dat de burger voor het bestrijden van criminaliteit en overlast aangewezen is op de politie. Bij de uitoefening van zijn beroep probeert hij ook tegemoet te komen aan dit beroepsideaal. Hij vindt echter dat het Nederlandse rechtssysteem hem niet in staat stelt verdachten proportioneel te straffen. Hij verafschuwt het cellentekort, het gedoogbeleid, het heenzenden van verdachten, de wettelijke grenzen aan het repressieve politieoptreden en vindt dat hij vaak moet afzien van strafrechtstoepassing, terwijl de omstandigheden daar wel om vragen (Van der Torre, 1999).

De wijze waarop de ordehersteller omgaat met slachtoffers die geen zware fysieke en emotionele schade hebben geleden verschilt. Wanneer hij met collega's over deze slachtoffers praat, gaat hij anders met ze om dan wanneer hij contact heeft met de slachtoffers zelf. Achter de schermen laat de ordehersteller weten dat de betrokkenen vaak

aanzienlijk meer hadden kunnen doen om slachtofferschap te voorkomen. Kort voor het contact met het slachtoffer verandert hij zijn houding en is hij geïnteresseerd in inlichtingen over het strafbare feit en staan zij het slachtoffer correct te woord. Wanneer slachtoffers zwaar zijn getroffen, legt de ordehersteller de schuld bij het slachtoffer. Zo bestempelt hij een slaande ruzie als een element van sommige subculturen, in het bijzonder van asociale arbeidsculturen en van de Turkse en Marokkaanse cultuur. Aan een mishandelde vrouw vraagt de ordehersteller bijvoorbeeld waarom zij nou denkt dat haar man haar heeft geslagen. Slachtoffers die het er in de ogen van een ordehersteller naar hebben gemaakt, confronteren zij met verklaringen of rechtvaardigingen voor het gedrag van de dader (Van der Torre, 1999).

2.2.4 De hulpverlener

Volgens de hulpverlener drukt handhaving een te groot stempel op de tijdsbesteding van de politie. Dit gaat volgens hem ten koste van het aanpakken van problemen rond klanten die onder politiemensen als lastig te boek staan, zoals psychisch gestoorden, zwervers, alcoholisten en slachtoffers van gezinsgeweld (Van der Torre, 1999).

Het professionalisme van de politie behoort volgens de hulpverlener tot uitdrukking te komen in de zakelijke en begripsvolle wijze waarop politieagenten omgaan met de menselijke dimensie van het politiewerk. Volgens hem ontbreekt het vaak aan praktische steun en waardering voor de hulpverleningstaken die onderdeel zijn van het politiewerk. De hulpverlener opereert relatief solistisch en heeft vaak een aparte status binnen een ploeg. Hij doet uitvoeriger verslag van min of meer structurele sociale conflicten en van problemen die worden veroorzaakt door psychisch gestoorden. Daarbij rekent hij er op dat collega's deze informatie benutten of dat derden er hun voordeel mee doen (Van der Torre, 1999)

Het strafrecht vindt hij in veel situaties een ineffectief instrument en is er op uit zoveel mogelijk op een positieve manier bijstand te verlenen aan mensen met problemen. Strafrechtstoepassing gebruikt hij vaak alleen voor overtredingen en strafbare feiten die ernstige maatschappelijke schade veroorzaken zoals delicten waarbij burgers overmeesterd worden. In vrijwel alle andere gevallen zoekt hij naar wegen buiten het strafrecht om, om een probleem aan te pakken (Van der Torre, 1999).

2.3 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

Uit de in de voorgaande paragraaf beschreven politiestijlen, vloeit het achtergrondkenmerk attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen voort. Deze attitude verschilt per politiestijl. In deze paragraaf worden de verschillende attitudes ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen per politiestijl besproken.

2.3.1 De pragmaticus

De pragmaticus stelt duidelijk grenzen aan de politiële hulpverlening. Volgens hem zijn burgers vaak in staat elkaar de helpende hand te toe te steken en problemen uit te praten. De pragmaticus probeert hulpvragen zo snel mogelijk door te schuiven naar andere instanties of burgers. Daarnaast is hij van mening dat de oplossingen die mensen zelf bedenken effectiever zijn dan wanneer de politie een oplossing oplegt. Wanneer er echter sprake is van een persoonlijke crisis, vooral wanneer burgers tegen iemand anders of zichzelf in bescherming moeten worden genomen of als ruziënde partijen elkaar te lijf gaan of op het punt staan dit te doen, vindt hij het politieoptreden een kerntaak. Hij bestempelt hulpverlening aan mensen in nood of aan mensen die zich geen raad meer weten als echt politiewerk. In dergelijke gevallen richt hij zich dan op het beëindigen van de crisis, op minimale verzoening en schuift het probleem vervolgens door naar derden. De persoonlijke problemen, twisten en strafbare feiten waarmee de politie te maken krijgt, wordt door de pragmaticus zelden strafrechtelijk aangepakt. Hij grijpt in dergelijke situaties liever naar niet-strafrechtelijke middelen. Dit biedt hem de mogelijkheid te zoeken naar de aanleiding van de problemen, gebruik te maken van zijn gezonde verstand en af te tasten of de betrokken burgers ertoe kunnen worden aangespoord de problemen zelf op te lossen (Van der Torre, 1999). Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat de pragmaticus zaken die in de privésfeer spelen, indien er sprake is van een persoonlijke crisis, een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening.

2.3.2 De pessimist

De kerntaken van de politie zijn volgens de pessimist het toepassen van exclusieve politiële bevoegdheden en vaardigheden. Hij vindt dat het overgrote deel van zijn feitelijke taken niet aan deze kerntaken voldoet en dat ze standaard te maken hebben met tijdsdruk. De

pessimist is van mening dat te veel werk bestaat uit eenvoudige en ongewenste hulpvragen. Hij vindt dat burgers het te vanzelfsprekend vinden dat de politie direct komt als zij voor kleinigheden de politie bellen. Bij slepende sociale conflicten of slachtofferschap rekenen burgers op hulp en begrip van de politie. De pessimist komt daar echter niet altijd aan tegemoet en is minder hulpvaardig tegenover burgers dan agenten met een andere politiestijl. Hij stelt zich afstandelijker op, waardoor burgers zich sneller onbegrepen voelen. Uit zijn houding of door zijn opmerkingen blijkt dat hij vindt dat burgers veel zaken zelf op kunnen lossen en dat de politie daarom niet overal voor hoeft te worden ingeschakeld. Het aandeel dat de pessimist in het contact van de politie met slachtoffers heeft is niet groot. Wanneer de pessimist een slachtoffer ontmoet is hij meestal met een optimistischer collega op pad. De pessimist schikt zich dan naar de aanpak van zijn collega. Dit is zeker het geval wanneer ze te maken hebben met een slachtoffer dat emotioneel zwaar gekwetst is (Van der Torre, 1999). Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat de pessimist zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor de hulpverlening.

2.3.3 De ordehersteller

Volgens de ordehersteller bestaat de essentie van het politiewerk uit noodhulp, strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en het handhaven van de openbare orde. Hij vindt dat politieagenten beter dan wie dan ook in korte tijd een eind kunnen maken aan gevaarlijke situaties en stevige conflicten en is van mening dat in dit soort situaties burgers verlegen zitten om hulp van de politie. Hij is van mening dat de politie burgers in bescherming dient te nemen, omdat er anders gewonden kunnen gaan vallen. De ordehersteller legt zich toe op het herstellen van de vrede. Wanneer er echter geen ernstige strafbare feiten zijn gepleegd, vindt hij een conflict een privéprobleem en zodra de kleine crisis is opgelost en het weer rustig is, zit het politiewerk er volgens hem op. Hij probeert de tijd die hij aan dit soort problemen besteed te beperken. Hij speelt daarom minder in op de emoties en verzoeken van betrokkenen en negeert hij intieme achtergronden van conflicten. De oriëntatie van de ordehersteller op strafrechtelijke handhaving, noodhulp en handhaving van de openbare orde leidt ertoe dat hij beknopt verslag doet van sociale conflicten. Hij hecht weinig waarde aan informatie over dit soort problemen (Van der Torre, 1999). Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat de ordehersteller zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening.

2.3.4 De hulpverlener

De hulpverlener vindt dienstverlening en het afdwingen van oplossingen de essentie van het politiewerk. Volgens hem bepalen burgers wat politiewerk is, omdat zij vrij zijn de hulp van de politie in te roepen en is het de plicht van dienders om adequaat op elke hulpvraag te reageren. Hij is van mening dat elke ontmoeting met een burger een moment is waarop dienders kunnen tonen wat de politie waard is. Het tegemoet komen aan een hulpvraag vindt hij zinvoller dan toezicht houden. Hij komt dan ook tegemoet aan een voorname behoefte van mensen die hinder ondervinden van overlast en criminaliteit of die slachtoffer zijn geworden. Dit leidt er toe dat hij dan ook relatief veel tijd besteed aan het beantwoorden van hulpvragen en aan diverse vormen van sociale en psychische hulpverlening. Tevens reageert hij begripvol op emoties en problemen van burgers en hij beschikt dan ook over goede sociale vaardigheden. De hulpverlener vindt dat de structuur en dominante cultuur van de politieorganisatie te veel gericht zijn op daders. Hij vindt dit merkwaardig, omdat politieagenten veel vaker te maken krijgen met slachtoffers van een misdrijf dan met de daders. Daarom vindt hij slachtofferhulp een kerntaak van de politie. Hij ziet politiewerk als het verlenen van bijstand aan burgers die zich geen raad weten met een situatie (Van der Torre, 1999). Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat de hulpverlener zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor de politie.

2.4 Ervaring

In de categorisering in vier verschillende politiestijlen komt het achtergrondkenmerk ervaring ook aan bod. Politieagenten kunnen in de loop van hun carrière van de ene naar de andere stijl schuiven. Van der Torre (1999) beschrijft voor elke politiestijl na hoeveel dienstjaren het te verwachten is dat de manier van denken en handelen van een politieagent het meest overeenkomt met die politiestijl.

Ervaring houdt dat wat men in het verleden heeft meegemaakt en zo nodig in de praktijk van alledag kan toepassen in. Het gaat om kennis hebben van de gebruikelijke gang van zaken, verkregen door observatie en betrokkenheid bij bepaalde processen of toestanden. Ervaring is dus een vorm van kennis, iets wat door ondervinding geleerd is (Encyclo, 2009). Doordat men in het verleden al met een bepaalde situatie in aanraking is geweest en dus kennis heeft

opgedaan over die situatie kan men uit die kennis putten in overeenkomende situaties die zich in de toekomst kunnen voor doen. Dit kan er toe leiden dat mensen die ervaring hebben met bepaalde situaties anders oordelen over overeenkomende situaties in de praktijk van alledag dan mensen die nog geen ervaringen hebben met dergelijke situaties.

2.5 Toepasbaarheid van de politiestijlen

Zoals in de inleiding naar voren is gekomen, heeft van der Torre onderzoek gedaan in twee basiseenheden die in een vergelijkbare stedelijke context functioneren. Daarnaast heeft hij de opvattingen, betekenissen, waarden en normen zoals die gehanteerd worden door politiemensen in hun dagelijkse werk op straat bestudeerd. De vraag is nu of de gevonden politiestijlen, die ideaaltypisch zijn, binnen een andere context en functie dezelfde inhoud en positie zouden hebben (Enhus, 2000). In dit onderzoek worden de politiestijlen niet gebruikt voor de manier van denken en handelen van politieagenten op straat, maar voor de manier van denken en handelen van HOvJ's. Om na te gaan of de politiestijlen van, van de Torre ook toepasbaar zijn op HOvJ's wordt er in dit onderzoek aandacht besteed aan de attitude die voortvloeit uit de gekozen politiestijl en de werkelijke attitude van de geïnterviewde HOvJ. In hoofdstuk vier wordt gekeken of de attitude die voortvloeit uit de gekozen politiestijl overeenkomt met de werkelijke attitude van de HOvJ.

2.6 Betekenis theorie voor het onderzoek in de praktijk

In de voorgaande paragrafen zijn de kenmerken van vier verschillende politiestijlen beschreven. De inzichten die zijn opgedaan over de politiestijlen, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring worden in dit onderzoek gebruikt om mogelijke verklaringen te kunnen geven voor de eventuele verschillen of overeenkomsten in de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Hierbij zijn de politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van een HOvJ de onafhankelijke variabelen en de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod de afhankelijke variabelen. Dit houdt in dat in dit onderzoek wordt gekeken of de politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van een HOvJ van invloed is op de uitkomst van de beoordeling van een huisverbodwaardige situatie.

2.7 Conclusie

In dit hoofdstuk is nader ingegaan op de eerste deelvraag: Welke politiestijlen worden er in de literatuur beschreven en welke achtergrondkenmerken vloeien daaruit voort? In dit onderzoek staan de politiestijlen van Van der Torre (1999) centraal. Van der Torre onderscheidt de volgende vier verschillende politiestijlen: de pragmaticus, de pessimist, de ordehersteller en de hulpverlener. De achtergrondkenmerken die in dit onderzoek aan bod komen zijn deels voortgevloeid uit deze politiestijlen. Deze achtergrondkenmerken zijn de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de ervaring waarover wordt beschikt.

3. Methode van onderzoek

De probleemstelling, onderzoeksvragen en het theoretisch kader zijn inmiddels helder. Er is echter nog niets gezegd over de manier waarop het onderzoek is uitgevoerd. Dat komt in dit hoofdstuk aan bod. In de eerste paragraaf zal de onderzoeksopzet worden besproken. Hierbij komen de manier waarop de respondenten zijn geselecteerd, de methoden die gebruikt zijn om de data te verzamelen en de manier waarop de data vervolgens is geanalyseerd aan bod. In de tweede en laatste paragraaf worden de onafhankelijke variabelen politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring en de afhankelijke variabelen beoordeling van het huisverbod en de uitkomst van de besluitvorming omtrent een huisverbodwaardige situatie geoperationaliseerd.

3.1 Onderzoeksopzet

Dit onderzoek bevat de volgende twee kenmerken: verklarend en verkennend. Het onderzoek heeft een verklarend karakter omdat de onderzoeksvragen van het onderzoek bestaan uit meerdere open vragen over de samenhang en verschillen tussen de verschillende bij het onderzoek betrokken variabelen. Doordat de onderzoeksvragen een open karakter hebben is het onderzoek verkennend van aard. In de beantwoording van de onderzoeksvragen vormen de kwalitatieve gegevens uit de afgenomen interviews de basis van de dataverzameling. Hier is voor gekozen, omdat er aan de hand van de onderzoeksvragen wordt getracht verklaringen te geven. Dit onderzoek is dan ook een verkennend kwalitatief onderzoek waarbij kwantitatieve gegevens achterwege werden gelaten.

3.1.1 Selectie van respondenten

Hoe de respondenten voor de verschillende methoden van dataverzameling worden geselecteerd is erg belangrijk. Inzicht in de selectie zorgt voor helderheid en zegt iets over de mate van betrouwbaarheid van het onderzoek. Voor dit onderzoek zijn er alleen HOvJ's geselecteerd. De achterliggende reden hiervoor is dat de HOvJ diegene is die de beoordeling van de huisverbodwaardige situaties verricht. Er is voor gekozen om een nachtdienst van een HOvJ in de regio IJsseland te observeren, omdat de externe begeleider van dit

onderzoek projectleider Huiselijk Geweld is in deze regio. Omdat hij een overzicht heeft van welke HOvJ al veel te maken heeft gehad met huisverbodwaardige situaties heeft hij de HOvJ die tijdens zijn dienst geobserveerd zou worden, geselecteerd.

Tijdens het onderzoek wordt er een vergelijking gemaakt tussen de HOvJ's in de regio's IJsselland, Noord-Oost Gelderland en Twente. Daarom zijn er voor de interviews ook uit alle drie de regio's acht HOvJ's geselecteerd. Deze acht HOvJ's zijn geselecteerd door de projectleiders Huiselijk Geweld van de bijbehorende regio's, omdat deze het beste overzicht hebben van de HOvJ's. Voor de selectie is wel aan ze doorgegeven dat de HOvJ's die ze selecteren allemaal in ieder geval één huisverbod opgelegd moeten hebben. Hier is voor gekozen om van tevoren uit te kunnen sluiten dat de geïnterviewde HOvJ op enkele interviewvragen geen antwoord zou kunnen geven, omdat hij nog geen ervaring heeft met het opleggen van een huisverbod.

Er is gekozen voor een aantal van acht interviews, omdat dat gezien de tijd die staat voor het onderzoek een haalbaar aantal is. De verdeling van de interviews is als volgt: IJsselland twee, Noord-Oost Gelderland vier en Twente twee. Voor deze verdeling is gekozen, omdat de projectleider Huiselijk Geweld van Noord-Oost Gelderland tijdens een gesprek aan heeft gegeven dat zij graag ziet dat er per cluster twee HOvJ's geïnterviewd zouden worden. Aangezien de regio Noord-Oost Gelderland uit twee clusters bestaat is het totale aantal interviews in die regio op vier uitgekomen. Om het aantal interviews overeen te laten komen qua grootte van de regio's is er voor gekozen om in de regio's IJsselland en Twente twee interviews af te nemen.

3.1.2 Methodes van dataverzameling

Zoals in het theoretisch kader valt te lezen is er voor dit onderzoek gebruikt gemaakt van diverse literatuur. Door middel van deze literatuurstudie is er inzicht verkregen in de vier verschillende politiestijlen die door Van der Torre (1999) worden onderscheiden.

Het verzamelen van nieuwe gegevens is een belangrijk onderdeel van onderzoek doen. Het empirische materiaal moet op een manier worden verkregen zodat het een helder en

betrouwbaar beeld van de werkelijkheid weergeeft. De nieuwe kwalitatieve gegevens zijn in chronologische volgorde op de verschillende onderstaande manieren verzameld.

1. Observatie

Om inzicht te krijgen in de praktijk en de dagelijkse werkzaamheden van een HOvJ en om de mogelijkheid te krijgen eventueel een huisverbodwaardige situatie mee te maken heeft er één observatie plaatsgevonden. Deze observatie bestond uit het bijwonen van een nachtdienst van een HOvJ in de regio IJsselland. Er is gekozen voor het bijwonen van een nachtdienst, omdat de kans op een huisverbodwaardige situatie groter is tijdens de latere avonden.

2. Interviews

Voordat werd begonnen aan het stellen van de interviewvragen werden er eerst vier kaartjes aan de HOvJ voorgelegd. Op deze elk van deze vier kaartjes stond één politiestijl beschreven. De HOvJ diende het kaartje te kiezen waarop de politiestijl beschreven stond die de meeste overeenkomsten vertoonde met zijn attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de manier van denken en handelen. Om uit te sluiten dat de HOvJ selectief een kaartje zou kiezen, bijvoorbeeld omdat hij niet vergeleken wil worden met de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de manier van denken en handelen die hoort bij de politiestijl de pessimist, zijn op de kaartjes de namen van de bijbehorende politiestijl niet vermeld. In de tweede bijlage zijn de beschrijvingen die op de kaartjes waren vermeld terug te vinden.

Nadat de HOvJ het kaartje met de politiestijl die het meest overeenkwam met zijn attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de manier van denken en handelen had uitgekozen, zijn de opgedane inzichten en verklaringen vanuit de theorie getoetst in de praktijk door middel van het houden van acht interviews. De interviews die werden afgenomen waren gestructureerd van aard. Dit houdt in dat de interviewvragen van tevoren waren vastgesteld. Het voordeel hiervan is dat de vragen die gesteld werden aan de HOvJ's gelijk waren en dus met elkaar vergeleken konden worden. Door middel van de interviews is er inzicht verkregen in de kennis, opinies, gevoelens, gedachten en attitudes van de geïnterviewde HOvJ's. Op basis van deze inzichten kon er geanalyseerd worden of de van

tevoren vastgestelde verwachtingen, over hoe de verschillende politiestijlen het huisverbod zou beoordelen, overeenkwamen met hoe de HOvJ's het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken, beoordeelden.

Om na te gaan of de uit de interviews opgedane inzichten over de politiestijlen, ervaring en attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen van de HOvJ's van invloed zijn op de uitkomsten van huisverbodwaardige situaties is elk interview afgesloten met een casus. Het zou namelijk zo kunnen zijn dat bijvoorbeeld 'een ordehersteller' een huisverbodwaardige situatie anders beoordeelt dan 'een hulpverlener' omdat hij er een andere attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en de manier van denken en handelen op na houdt. De casus bestond uit een beschrijving van een huisverbodwaardige situatie. Deze beschrijving werd aan de HOvJ voorgelegd en vervolgens werd aan de HOvJ gevraagd deze situatie te beoordelen aan de hand van het RIHG en aan te geven of in deze situatie wel of niet een huisverbod opgelegd diende te worden. De voorgelegde casus is eerder in de regio IJsselland gebruikt als hulpmiddel om aan de HOvJ's duidelijk te maken hoe een huisverbodwaardige situatie er uit kan zien. De casus die is voorgelegd is in bijlage drie terug te vinden.

3.1.3 Data-analyse

Ter beantwoording van de onderzoeksvragen is in eerste instantie de kwalitatieve informatie die uit de afgenomen interviews is verkregen onderling vergeleken op mogelijke overeenkomsten en verschillen. De aandacht is daarbij vooral uitgegaan naar hoe de HOvJ's het huisverbod hebben beoordeeld en hoe deze beoordeling samenhangt met de gekozen politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van de HOvJ's. Vervolgens is de kwalitatieve informatie vergeleken met de uitkomsten van de casus. Er is vooral gekeken naar de eventuele overeenkomsten en verschillen tussen de gekozen politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van de HOvJ's en uiteindelijke beslissing die ze hebben genomen ten opzichte van de voorgelegde huisverbodwaardige situatie. Aan de hand van twee schema's is getracht te analyseren hoe de gekozen politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen en ervaring van de HOvJ's samenhangen met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Daarnaast komen in deze twee schema's ook andere factoren die een rol

zouden kunnen spelen bij de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod aan bod. De twee schema's zijn in bijlage vier en vijf terug te vinden.

3.2 Operationalisatie

In dit onderzoek staan de onafhankelijke variabelen politiestijl, attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer liggen en ervaring van een HOvJ en de afhankelijke variabele de uitkomst van de beoordeling van een huisverbodwaardige situatie centraal. De opgedane inzichten over de verschillende politiestijlen, attitude en ervaring en de eventuele invloed van deze onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele beoordeling van een huisverbodwaardige situatie zijn in hoofdstuk twee beschreven. Om deze variabelen te kunnen gebruiken voor het onderzoek moesten ze eerst geoperationaliseerd worden. Dat wil zeggen dat de variabelen zo worden uitgelegd en meetbaar worden gemaakt dat ze gebruikt kunnen worden voor het onderzoek. In deze paragraaf vindt de operationalisatie plaats.

3.2.1 Politiestijlen

In het theoretisch kader is al aan bod gekomen dat van der Torre politiestijlen als volgt definieert: 'waarden, normen en opvattingen van een groep politieagenten die ten grondslag liggen aan hun gedragspatroon' (van der Torre, 1999: 19). In dit onderzoek wordt met politiestijlen dan ook de manier van denken en handelen van politieagenten bedoeld. Uit het theoretisch kader is gebleken dat de manier van denken en handelen van HOvJ's in vier verschillende politiestijlen is onder te verdelen. Tijdens het interview wordt door de HOvJ de politiestijl gekozen die de meeste overeenkomsten vertoont met zijn manier van denken en handelen. Om de geïnterviewde HOvJ te kunnen laten beoordelen welke politiestijl de meeste overeenkomsten vertoont met zijn manier van denken en handelen is elke politiestijl geoperationaliseerd aan de hand van de belangrijkste kenmerken van die stijl. In figuur 1 is daarvan een overzicht zichtbaar.

Figuur 1: De vier politiestijlen geoperationaliseerd

Politiestijl	Kenmerken
De pragmaticus	<ul style="list-style-type: none"> - Veel mensen vertrouwen u - Is vrij stabiel - Vindt het belangrijk om over zekere mate van vrijheid te beschikken - Vindt het spijtig dat politie en psychologische vaardigheden niet altijd in de praktijk kunnen worden omgezet - Vindt strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde geen doel op zich
De pessimist	<ul style="list-style-type: none"> - Vindt politiewerk grotendeels routinematig - Werkt graag op zichzelf - Vindt dat er slechts beperkte mogelijkheden binnen de politie zijn om carrière te kunnen maken - Standaard te maken met tijdsdruk bij werkzaamheden - Leiding ziet vaak niet wat voor werk er allemaal wordt verzet
De ordehersteller	<ul style="list-style-type: none"> - Treedt dominant op - Beroepsideaal is om te waken over de rechtvaardigheid in het stadsleven - Vindt het belangrijk om streng op te treden - Essentie van politiewerk is noodhulp, strafrechtelijke handhaving en het handhaven van de openbare orde
De hulpverlener	<ul style="list-style-type: none"> - Hecht veel waarde aan dienstverlening - Sociale kant van politiewerk is erg belangrijk - Vindt dat het politieel-justitiële apparaat te sterk is gericht op handhaving - Mist met betrekking tot de hulpverlening praktische steun en waardering

3.2.2 Attitude

Onder attitude wordt de manier waarop iemand zich gedraagt tegenover of denkt over andere mensen, gebeurtenissen, dingen of meningen verstaan (Encyclo, 2009). In het theoretisch kader is per politiestijl de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen beschreven. Deze attitude houdt de manier in waarop de HOvJ's denken over gebeurtenissen die zich in de privésfeer afspelen. In dit onderzoek gaat met betrekking tot gebeurtenissen die zich in de privésfeer afspelen de aandacht uit naar de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties. Voor dit onderzoek is het van belang of de HOvJ's het omgaan met huisverbodwaardige situaties een taak vinden voor de politie, voor de hulpverlening of voor beide. Deze attitude is tijdens de interviews met de HOvJ's gemeten aan de hand van de vraag of ze vinden dat dit soort zaken een taak zijn voor de politie, voor de hulpverlening of voor beide.

3.2.3 Ervaring

Uit het theoretisch kader is gebleken dat onder ervaring wordt verstaan: dat wat men in het verleden heeft meegemaakt en zo nodig in de praktijk van alledag kan toepassen. In dit

onderzoek wordt er een onderscheid gemaakt tussen twee verschillende soorten van ervaring.

De eerste soort van ervaring waar dit onderzoek naar kijkt is de ervaring die een HOvJ heeft met huiselijk geweld. Deze ervaring is de ervaring die een HOvJ in het verleden heeft opgedaan op het gebied van huiselijk geweld zaken. Deze ervaring kan bijvoorbeeld zijn opgedaan tijdens de uitvoering van andere functies binnen de politie. In dit onderzoek wordt er een onderscheid gemaakt tussen wel en geen ervaring met huiselijk geweld. Een HOvJ wordt beschouwd wel ervaring te hebben met huiselijk geweld wanneer hij in een eerdere functie of taak al te maken heeft gehad met huiselijk geweld. Een HOvJ wordt beschouwd geen ervaring te hebben met huiselijk geweld wanneer hij in een eerdere functie of taak niet te maken heeft gehad met huiselijk geweld.

De ervaring die een HOvJ heeft met het opleggen van huisverboden is de tweede soort van ervaring waar dit onderzoek naar kijkt. In dit onderzoek wordt er een onderscheid gemaakt in ervaring, ruime ervaring en veel ervaring met het opleggen van een huisverbod. Een HOvJ wordt beschouwd als een HOvJ met ervaring wanneer hij één huisverbod of wanneer hij twee huisverboden heeft opgelegd. Een HOvJ heeft ruime ervaring wanneer hij drie of vier huisverboden heeft opgelegd en een HOvJ heeft veel ervaring wanneer hij meer dan vier huisverboden heeft opgelegd.

Er zijn enkele opmerkingen te plaatsen bij de operationalisatie van ervaring met het opleggen van huisverboden. Ten eerste is bij het selecteren van de HOvJ's als richtlijn genomen dat de geselecteerde HOvJ in ieder geval één huisverbod moet hebben opgelegd. Voor dit onderzoek is daarom geen HOvJ geïnterviewd die nog geen huisverbod heeft opgelegd en de situatie van een HOvJ die nog geen huisverbod heeft opgelegd kan dan ook buiten beschouwing worden gelaten bij het operationaliseren van ervaring met het opleggen van huisverboden. Ten tweede wordt er in het geval van een HOvJ die drie of vier huisverboden heeft opgelegd al gesproken van een HOvJ met ruime ervaring en in het geval van een HOvJ die meer dan vier huisverboden heeft opgelegd van een HOvJ met veel ervaring. In dit onderzoek wordt een HOvJ die feitelijk gezien nog niet zo heel veel huisverboden heeft opgelegd beschouwd als een HOvJ met ruim of veel ervaring met het

opleggen van huisverboden. Hier is voor gekozen omdat de Wet tijdelijk huisverbod nog niet zo lang geleden in werking is getreden en uit de informatie die beschikbaar was over het aantal opgelegde huisverboden in de drie regio's bleek ook dat het gemiddelde aantal opgelegde huisverboden per HOvJ op drie ligt.

3.2.4 Beoordeling van het huisverbod

In dit onderzoek wordt met de beoordeling van het huisverbod de beoordeling van het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken bedoeld. De beoordeling van het huisverbod wordt gemeten op een schaal waarbij de volgende vijf mogelijkheden worden onderscheiden: heel negatief, negatief, negatief/positief, positief en heel positief. In onderstaand figuur is per schaal een overzicht gegeven van de kenmerken die zijn gebruikt bij het meten van de beoordeling van het huisverbod als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken.

Figuur 2: De beoordeling van het huisverbod geoperationaliseerd

Schaal	Kenmerken
heel negatief	HOvJ noemt alleen maar negatieve punten van het huisverbod
negatief	HOvJ is overwegend negatief over het huisverbod, maar noemt enkele positieve punten
negatief / positief	HOvJ noemt evenveel negatieve als positieve punten van het huisverbod
positief	HOvJ is overwegend positief over het huisverbod, maar noemt enkele negatieve punten
heel positief	HOvJ noemt alleen maar positieve punten van het huisverbod

3.2.5 Besluitvorming omtrent het huisverbod

In dit onderzoek wordt met de besluitvorming omtrent het huisverbod de uitkomst van een huisverbodwaardige situatie bedoeld. De uitkomst van de besluitvorming omtrent een huisverbodwaardige situatie kan opgedeeld worden in twee mogelijke uitkomsten. De eerste mogelijke uitkomst is het besluit tot het opleggen van een huisverbod. De tweede mogelijke

uitkomst is het besluit tot het niet opleggen van een huisverbod. Aan de geïnterviewde HOvJ's werd gevraagd om op basis van de casus die aan het eind van elk interview werd voorgelegd een besluit te nemen tot het wel of niet opleggen van een huisverbod. De besluitvorming omtrent een huisverbodwaardige situatie kan dus worden gemeten aan de hand van het besluit dat de HOvJ op basis van de voorgelegde casus neemt.

3.3 Beperkingen van het onderzoek

Bij elk onderzoek worden er keuzes gemaakt zoals hoeveel respondenten er geïnterviewd gaan worden of welke onderzoeksmethoden gebruikt gaan worden. Deze keuzes bepalen uiteindelijk het resultaat en de kwaliteit van het onderzoek. Dit onderzoek kent een tweetal beperkingen.

1. Het aantal geïnterviewde HOvJ's

Gezien de beperkte tijd die er voor dit onderzoek stond zijn er voor de drie regio's in totaal acht HOvJ's geïnterviewd. Voor de regio Noord-Oost Gelderland zijn er vier HOvJ's geïnterviewd en voor de regio's IJsselland en Twente zijn er twee HOvJ's geïnterviewd. In totaal zijn er in deze drie regio's 274 HOvJ's werkzaam, waarvan er 162 bevoegd zijn om het huisverbod uit te voeren, omdat ze de training hebben gevolgd. Gezien de hoeveelheid HOvJ's die er per regio zijn, geeft het interviewen van acht HOvJ's een beperkt beeld van de verschillende achtergrondkenmerken van HOvJ's. Het interviewen van acht van de 162 HOvJ's geeft een beperkt beeld, omdat het interviewen van acht HOvJ's erg weinig is ten opzichte van het grote aantal HOvJ's die in de drie regio's het huisverbod uitvoeren.

2. De operationalisatie van politiestijlen

Om in dit onderzoek vast te kunnen stellen welke politiestijl de meeste overeenkomsten vertoont met de manier van denken en handelen van de geïnterviewde HOvJ's is elke politiestijl geoperationaliseerd aan de hand van de belangrijkste kenmerken van die stijl. Deze belangrijkste kenmerken zijn vervolgens op vier kaartjes afgedrukt. Tijdens de interviews werd gevraagd of de HOvJ's het kaartje wilde kiezen dat de meeste overeenkomsten vertoonde met hun manier van denken en handelen.

Deze manier van operationaliseren van politiestijlen is wellicht niet voldoende om te kunnen zeggen welke politiestijl het meeste overeenkomt met de manier van denken en handelen van een HOvJ. Deze manier van operationaliseren is wellicht niet voldoende omdat er alleen op basis van kaartjes, met een beperkt aantal kenmerken per politiestijl, is gekeken welke politiestijl het meeste overeenkomt met de manier van denken en handelen van een HOvJ. Gezien de beperkte tijd was dit echter de beste manier om vast te kunnen stellen welke politiestijl het beste aansluit bij de manier van denken en handelen van de geïnterviewde HOvJ's.

4. Attitudes vergeleken

In dit hoofdstuk wordt de attitude die voortvloeit uit de politiestijl die de HOvJ heeft gekozen vergeleken met de werkelijke attitude van de HOvJ. Er wordt gekeken of de attitude die voortvloeit uit de gekozen politiestijl overeenkomt met de attitude die de HOvJ in de praktijk heeft. Zoals in hoofdstuk twee al is aangegeven wordt hier aandacht aan besteed om na te gaan of de politiestijlen van Van de Torre (1999) ook toepasbaar zijn op de HOvJ's in dit onderzoek.

De indeling van de paragrafen is gebaseerd op de politiestijlen die door de geïnterviewde HOvJ's zijn gekozen. In elke paragraaf wordt één van de gekozen politiestijlen besproken. Hierbij dient opgemerkt te worden dat geen enkele HOvJ heeft gekozen voor de politiestijl de pessimist. Als eerste wordt in elke paragraaf nogmaals kort besproken welke attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen voortvloeit uit de gekozen politiestijl en wat op basis van deze informatie geconcludeerd kan worden met betrekking tot de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties. Vervolgens komt in elke paragraaf de werkelijke attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen van de geïnterviewde HOvJ's aan bod. Tot slot wordt per paragraaf besproken of de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen die voortvloeit uit de door de geïnterviewde HOvJ gekozen politiestijl overeenkomt of verschilt van zijn werkelijke attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een korte conclusie.

4.1 De pragmaticus

4.1.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

De pragmaticus stelt duidelijke grenzen aan de politieke hulpverlening en probeert hulpvragen zo snel mogelijk door te schuiven naar andere instanties of burgers. Wanneer er echter sprake is van een persoonlijke crisis, vooral wanneer burgers tegen zichzelf of iemand anders in bescherming moeten worden genomen of als ruziënde partijen elkaar tegen te lijf gaan of op het punt staat dit te doen, vindt hij politieoptreden een kerntaak. In dergelijke gevallen richt hij zich dan op het beëindigen van de crisis en schuift het probleem vervolgens door naar derden. Samengevat kan gezegd worden dat de pragmaticus zaken die in de

privésfeer spelen, indien er sprake is van een persoonlijke crisis, een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening.

Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat in het geval van een huisverbodwaardige situatie de pragmaticus van mening is dat de politie er in eerste instantie voor moet zorgen dat de betrokkenen in bescherming worden genomen en dat de rust wederkeert. Wanneer dat gebeurd is kan volgens hem het probleem worden doorgeschoven naar de hulpverlening.

4.1.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's

Uit de acht geïnterviewde HOvJ's hebben vier HOvJ's gekozen voor het kaartje die een beschrijving geeft van de politiestijl de pragmaticus. Zij waren van mening dat deze politiestijl de meeste overeenkomsten vertoont met hun manier van denken en handelen.

Twee van de vier HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de pragmaticus zijn van mening dat situaties die te maken hebben met huiselijk geweld waar nog geen strafbaar feit is gepleegd, maar waar wel een preventief huisverbod opgelegd kan worden een taak zijn voor zowel de politie als de hulpverlening. Beide HOvJ's geven aan dat ze het juist goed vinden als de politie en hulpverlening samenwerken, omdat ze elkaar aanvullen. Eén HOvJ geeft daarbij aan dat ze ook wat van elkaar kunnen leren. Hij is van mening dat hij van de hulpverlening kan leren, omdat zij vragen stellen die handig zijn voor het invullen van het RIHG, maar waar hij zelf niet aan gedacht zou hebben.

De andere twee HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de pragmaticus zijn duidelijk in hun standpunt dat zaken die in de privésfeer spelen, zoals huisverbodwaardige situaties, niet bij de politie thuis horen, maar bij de hulpverlening. Eén van de twee HOvJ's is van mening dat preventieve zaken niet bij de politie thuishoren. Hij vindt dat preventieve zaken doorverwezen moeten worden naar andere instanties. Hij zegt hierover: 'wij horen geen preventieve zaken aan te pakken, een geestelijk gestoorde helpen wij ook niet, die sturen we ook door naar een psychiater'.

4.1.3 Overeenkomend of verschillend

Uit bovenstaande blijkt dat de pragmaticus zaken die in de privésfeer spelen, indien er sprake is van een persoonlijke crisis, een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening. Deze attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen komt overeen met de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van twee van de vier HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de pragmaticus, omdat beide HOvJ's het goed vinden als de politie en hulpverlening samenwerken en elkaar aanvullen. De werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de andere twee HOvJ's verschilt van de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen van de pragmaticus, omdat zij beide van mening zijn dat zaken die in de privésfeer spelen, zoals huisverbodwaardige situaties, bij de hulpverlening thuishoren en niet bij de politie.

4.2 De ordehersteller

4.2.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

De ordehersteller vindt dat politieagenten beter dan wie dan ook in korte tijd een eind kunnen maken aan gevaarlijke situaties en stevige conflicten en is van mening dat in dit soort situaties burgers verlegen zitten om hulp van de politie. Hij is van mening dat de politie burgers in bescherming dient te nemen, omdat er anders gewonden kunnen gaan vallen. De ordehersteller legt zich toe op het herstellen van de vrede. Wanneer er echter geen ernstige strafbare feiten zijn gepleegd, vindt hij een conflict een privéprobleem en zodra de kleine crisis is opgelost en het weer rustig is, zit het politiewerk er volgens hem op. Samengevat kan gezegd worden dat de ordehersteller zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening.

Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat in het geval van een huisverbodwaardige situatie de ordehersteller, net als de pragmaticus, van mening is dat de politie er in eerste instantie voor moet zorgen dat de betrokkenen in bescherming worden genomen en dat de rust wederkeert. Wanneer er geen strafbare feiten zijn gepleegd en het weer rustig is vindt hij dat het werk voor de politie er op zit. Hij is dus van mening dat wanneer in een huisverbodwaardige situatie geen strafbare feiten zijn gepleegd en de rust is wedergekeerd de hulpverlening het van de politie moet overnemen.

4.2.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's

Uit de acht geïnterviewde HOvJ's heeft één HOvJ gekozen voor het kaartje die een beschrijving geeft van de politiestijl de ordehersteller. Hij was van mening dat deze politiestijl de meeste overeenkomsten vertoont met zijn manier van denken en handelen.

De HOvJ die voor de politiestijl de ordehersteller heeft gekozen is van mening dat situaties die te maken hebben met huiselijk geweld waar nog geen strafbaar feit is gepleegd, maar waar wel een preventief huisverbod opgelegd kan worden een taak is voor de hulpverlening. Hij vindt het absoluut geen taak voor de politie en zegt hierover: *"Ik zeg het nu netjes, maar ik vind dat het totaal niet bij ons thuishoort, het is geen politietaak, want de hulpverlening is er ook voor om te zorgen dat mensen veilig in hun huis kunnen verblijven"*.

4.2.3 Overeenkomend of verschillend

Uit bovenstaande blijkt dat de ordehersteller zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor zowel de politie als de hulpverlening. Deze attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen verschilt van de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de HOvJ die heeft gekozen voor de politiestijl de ordehersteller, omdat hij van mening is dat zaken die in de privésfeer spelen geen politietaak is.

4.3 De hulpverlener

4.3.1 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

De hulpverlener komt tegemoet aan een voorname behoefte van mensen die hinder ondervinden van overlast en criminaliteit of die slachtoffer zijn geworden. Dit leidt er toe dat hij dan ook relatief veel tijd besteed aan het beantwoorden van hulpvragen en aan diverse vormen van sociale en psychische hulpverlening. De hulpverlener vindt dat de structuur en dominante cultuur van de politieorganisatie te veel gericht zijn op daders. Hij vindt dit merkwaardig, omdat politieagenten veel vaker te maken krijgen met slachtoffers van een misdrijf dan met de daders. Daarom vindt hij slachtofferhulp een kerntaak van de politie. Hij ziet politiewerk als het verlenen van bijstand aan burgers die zich geen raad weten met een situatie. Samengevat kan gezegd worden dat de hulpverlener zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor de politie.

Op basis van deze informatie kan geconcludeerd worden dat in het geval van een huisverbodwaardige situatie de hulpverlener van mening is dat de politie er voor moet zorgen dat er bijstand en sociale en psychische hulpverlening wordt verleend aan de slachtoffers.

4.3.2 Attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de geïnterviewde HOvJ's

Uit de acht geïnterviewde HOvJ's hebben drie HOvJ's gekozen voor het kaartje die een beschrijving geeft van de politiestijl de hulpverlener. Zij waren van mening dat deze politiestijl de meeste overeenkomsten vertoont met hun manier van denken en handelen.

Twee van de drie HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de hulpverlener zijn van mening dat situaties die te maken hebben met huiselijk geweld waar nog geen strafbaar feit is gepleegd, maar waar wel een preventief huisverbod opgelegd kan worden een taak zijn voor zowel de politie als de hulpverlening. Beide HOvJ's geven aan dat ze het een taak voor beide vinden, omdat ze elkaar aanvullen. De ene HOvJ is van mening dat het geweldsmonopolie bij de politie ligt en dat zij niet kunnen verwachten dat de hulpverlening ergens met *"donder en geweld"* optreedt. Hij vindt dat de politie ervoor moet zorgen dat de hulpverlening op een veilige manier kan werken en het niet zo moet zijn dat een hulpverlener ergens met lood in de schoenen naar toe moet. De andere HOvJ vindt dat de politie er is om *"een stukje hulpverlening in gang te zetten"* en vervolgens door te verwijzen naar de hulpverlening.

De derde HOvJ die heeft gekozen voor de politiestijl de hulpverlener is van mening dat zaken die in de privésfeer spelen, zoals huisverbodwaardige situaties zaken, bij de politie thuis horen en niet bij de hulpverlening. Hij vindt het een taak voor de politie, omdat de politie er toch al vaak bij aanwezig is: *"je bent er al intens mee bezig en dan vind ik dat je het ook gewoon moet afhandelen"*.

4.3.3 Overeenkomend of verschillend

Uit bovenstaande blijkt dat de hulpverlener zaken die in de privésfeer spelen een taak vindt voor de politie. Deze attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen komt overeen met de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van één

van de drie HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de hulpverlener, omdat hij van mening is dat de politie toch al vaak aanwezig is en de situatie dan ook gewoon moet afhandelen. De werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van de andere twee HOvJ's verschilt van de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen van de hulpverlener, omdat beide HOvJ's vinden dat het een taak voor zowel de politie als de hulpverlening is omdat ze elkaar aanvullen.

4.4 Conclusie

Op basis van de informatie uit hoofdstuk vier kan geconcludeerd worden dat bij drie van de acht HOvJ's de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties overeenkomt met de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen die uit de gekozen politiestijl voortvloeit.

Uit dit hoofdstuk is dus gebleken dat bij drie van de acht HOvJ's de attitudes met elkaar overeenkomen. Hier zouden twee mogelijke verklaringen voor kunnen worden gegeven. In hoofdstuk 3 is al aan bod gekomen dat de manier waarop in dit onderzoek de vier politiestijlen zijn geoperationaliseerd wellicht niet voldoende is om te kunnen zeggen welke politiestijl het meeste overeenkomt met de manier van denken en handelen van een HOvJ. De eerste mogelijke verklaring voor het feit dat maar bij drie van de acht HOvJ's de attitudes met elkaar overeenkomen is dan ook dat de operationalisatie in dit onderzoek inderdaad niet voldoende is geweest om te kunnen zeggen welke politiestijl van toepassing is op een HOvJ. De tweede mogelijke verklaring is dat de politiestijlen van Van der Torre (1999) niet toepasbaar zijn op HOvJ's. Van der Torre heeft zijn politiestijlen namelijk gebaseerd op basis van de bestudering van de opvattingen, betekenissen, waarden en normen zoals die gehanteerd worden door politiemensen in hun dagelijkse werk op straat.

5. Beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de tweede, derde en vierde deelvraag. In de eerste paragraaf komt de tweede deelvraag aan bod. Deze deelvraag luidt als volgt: Hoe hangt de beoordeling van het huisverbod, als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken, samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's? In de tweede paragraaf komt de derde deelvraag aan bod. Deze deelvraag luidt als volgt: Hoe hangt de besluitvorming omtrent het huisverbod samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's? In de derde en laatste paragraaf komt de vierde deelvraag aan bod en deze luidt als volgt: Welke andere factoren kunnen van invloed zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod?

In de eerste twee paragrafen staan de achtergrondkenmerken politiestijl, attitude en ervaring centraal. Deze achtergrondkenmerken komen in subparagrafen aan bod. Elke subparagraaf begint met een tabel zodat per HOvJ direct een duidelijk overzicht ontstaat van hoe de achtergrondkenmerken zijn vormgegeven en hoe deze zich verhouden tot de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Vervolgens wordt in elke subparagraaf besproken in hoeverre de achtergrondkenmerken van HOvJ's samenhangen met de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. In de laatste paragraaf komen drie andere factoren die van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod aan bod. Tot slot komt in elke paragraaf aan bod wat geconcludeerd kan worden op de bij de paragraaf behorende deelvraag.

5.1 Beoordeling van het huisverbod

De beoordeling van het huisverbod is gemeten op een schaal waarbij de volgende vijf mogelijkheden zijn onderscheiden: heel negatief, negatief, negatief/positief, positief en heel positief. Tijdens de interviews is er op gelet of het aantal positieve en negatieve punten dat de HOvJ's noemden. Op basis van deze positieve en negatieve punten is gemeten hoe de HOvJ's het huisverbod beoordelen. Vervolgens is gekeken in hoeverre deze beoordeling samenhangt met de achtergrondkenmerken van de HOvJ's. In deze paragraaf komt deze samenhang aan bod.

5.1.1 Politiestijl van een HOvJ

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Beoordeling huisverbod	positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief	negatief / positief	positief	positief
Onafhankelijke variabele: Stijl	Pragmaticus	Pragmaticus	Pragmaticus	Hulpverlener	Pragmaticus	Ordehersteller	Hulpverlener	Hulpverlener

Tijdens de interviews zijn er drie verschillende politiestijlen door de HOvJ's aangewezen als de politiestijl die de meeste overeenkomsten vertoont met hun manier van denken en handelen. De verdeling van deze drie politiestijlen was als volgt: vier HOvJ's wezen de pragmaticus aan, drie HOvJ's de hulpverlener en één HOvJ de ordehersteller. De politiestijl de pessimist is in dit onderzoek dus niet door een HOvJ aangewezen als de politiestijl die de meeste overeenkomsten vertoont met zijn manier van denken en handelen.

Van de vier HOvJ's die de pragmaticus als politiestijl hebben aangewezen noemen twee HOvJ's evenveel negatieve als positieve punten over het huisverbod. Zij geven beide aan dat ze het huisverbod een goed instrument vinden om even rust te creëren en om de hulpverlening in gang te zetten. Ze zijn echter wel van mening dat de procedure erg omslachtig en tijdrovend is wat zorgt voor een extra werkbelasting waardoor ze aan andere werkzaamheden niet meer toekomen. Eén van de twee noemt het zelfs *"een gedrocht voor de politie"*. Eén van de vier HOvJ's noemt ook de tijd die er mee gemoeid gaat als nadeel van het huisverbod, maar is verder overwegend positief. Hij geeft aan dat hij het belangrijk vindt dat de hulpverlening wordt gedwongen direct stappen te ondernemen en worden verplicht direct met het gezin aan de slag te gaan. Hij is van mening dat de voordelen van het huisverbod zwaarder wegen dan de tijd die ermee gemoeid is om het hele huisverbod rond te krijgen. De vierde HOvJ ziet het huisverbod vooral als een instrument dat hij en zijn collega's als een last ervaren. In het huisverbod gaat zo veel tijd zitten dat de rest van het werk blijft liggen. De HOvJ heeft al meegemaakt dat collega's onderling tegen elkaar zeggen: *"Ik heb slecht nieuws, ik heb een huisverbod voor je."*

De HOvJ die als enige de ordehersteller als politiestijl heeft aangewezen is zowel positief als negatief over het huisverbod. Hij geeft aan dat hij achter het huisverbod staat als preventief instrument, omdat je er in een dreigende situatie een escalatie mee kunt voorkomen. Tegenover de positieve punten staan volgens hem ook enkele negatieve punten. Zo vindt hij de tijd die in het huisverbod gaat zitten een groot nadeel. Daarnaast is hij ook van mening dat het huisverbod veel administratief werk met zich meebrengt, wat volgens hem ook uitbesteed zou kunnen worden.

Twee van de drie HOvJ's die de hulpverlener als politiestijl hebben aangewezen zijn overwegend positief over het huisverbod. Ze geven aan dat het belangrijkste is dat de hulpverlening op gang komt en dat het prima georganiseerd is. Eén HOvJ geeft daarbij aan dat de tijdsbelasting toch niet anders kan worden, omdat er dingen in de procedure zitten die je gewoon moet doen. Hij vindt dat het niet korter kan, omdat de zorgvuldigheid voorop staat. De zorgvuldigheid vindt hij van belang, omdat het huisverbod een ingrijpende maatregel is, omdat je iemand toch uit zijn huis stuurt. De derde HOvJ noemt zowel positieve als negatieve punten van het huisverbod. De snelle en gerichte hulpverlening vindt hij erg positief. Negatief vindt hij de omslachtige manier van werken en dat het strafrecht soms te wensen overlaat. Hij heeft de indruk dat het Openbaar Ministerie door het instellen van het huisverbod anders met verdachten omgaat. Hij heeft af en toe het gevoel dat een verdachte van huiselijk geweld in de strafrechtketen wat sneller weer op straat terecht komt, omdat hij toch een huisverbod opgelegd heeft gekregen en voorlopig niet naar huis mag.

Samengevat kan worden gezegd dat de vier HOvJ's die de pragmaticus als politiestijl hebben gekozen in de volgende schalen kunnen worden geplaatst: twee HOvJ's in schaal negatief/positief, één HOvJ in schaal positief en één HOvJ in schaal negatief. De HOvJ die heeft gekozen voor de politiestijl de ordehersteller kan in schaal negatief/positief worden geplaatst. Tot slot kunnen van de drie HOvJ's die de hulpverlener als politiestijl hebben gekozen twee in schaal positief worden geplaatst en de derde in schaal negatief/positief.

5.1.2 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Beoordeling huisverbod	positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief	negatief / positief	positief	positief
Onafhankelijke variabele: Attitude t.o.v. huisverbodwaardige situaties	Taak voor beide	Taak voor beide	Hoort niet bij de politie	Taak voor beide	Taak niet bij politie	Hoort niet bij politie	Hoort wel bij politie thuis	Taak voor beide, vullen elkaar aan

Uit de interviews is gebleken dat vier van de acht HOvJ's het huisverbod een taak voor zowel de politie als de hulpverlening vinden. Zij zijn van mening dat ze elkaar kunnen aanvullen. Eén HOvJ zegt hierover: *“Wij zijn er om escalatie te voorkomen en rust te creëren en dus hulpverlening is er om de hulpverlening te verrichten.”* Hij vindt dat, dat binnen het huisverbod goed is geregeld. Met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod kunnen twee van deze vier HOvJ's in schaal positief worden geplaatst en twee in schaal negatief/positief.

Drie HOvJ's vinden het huisverbod een taak voor de hulpverlening en niet voor de politie. Ze geven aan dat ze het huisverbod geen politietaak vinden, omdat ze vinden dat het bestuursrechtelijk niet bij de politie thuishoort. Twee HOvJ's zijn van mening dat het huisverbod bij de gemeente weggezet had moeten worden. Twee van deze drie HOvJ's kunnen met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod in schaal negatief/positief worden geplaatst en de derde HOvJ kan in schaal negatief worden geplaatst.

Er is één HOvJ die vindt dat het huisverbod een taak is voor de politie. De reden die hij daarvoor geeft is dat hij vindt dat de politie toch al bij de huisverbodwaardige situaties aanwezig is. Zijn voorkeur gaat er naar uit om het gewoon helemaal zelf af te handelen, omdat hij er toch al intens mee bezig is. Met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod kan deze HOvJ in schaal positief worden geplaatst.

5.1.3 Ervaring met huiselijk geweld zaken

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Beoordeling huisverbod	positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief	negatief / positief	positief	positief
Onafhankelijke variabele: Ervaring met huiselijk geweld zaken	Geen	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel

Van de acht HOvJ's hebben zeven HOvJ's in het verleden, tijdens de uitvoering van andere functies binnen de politie, ervaring opgedaan op het gebied van huiselijk geweld zaken. Ze hebben hun ervaring opgedaan tijdens de uitvoering van functies als wijkagent, BPZ en als medewerker bij een welzijnsinstelling. Met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod kunnen vier van de zeven HOvJ's geplaatst worden in schaal negatief/positief, twee van de zeven kunnen worden geplaatst in schaal positief en de laatste kan in schaal negatief worden geplaatst.

Er is één HOvJ die tijdens het interview heeft aangegeven nog geen ervaring te hebben met huiselijk geweld zaken. Hij is voor het eerst in aanraking gekomen met huiselijk geweld toen hij in het kader van het huisverbod naar een huisverbodwaardige situatie moest. Met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod kan hij in schaal positief worden geplaatst.

5.1.4 Ervaring met het opleggen van huisverboden

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Beoordeling huisverbod	positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief/positief	negatief	negatief / positief	positief	positief
Onafhankelijke variabele: Ervaring met het opleggen van huisverboden	Veel ervaring (8)	Ruime ervaring (3)	Ervaring (1)	Ervaring (1)	Ruime ervaring (4)	Ervaring (1)	Ervaring (2)	Ruime ervaring (3)

Alle geïnterviewde HOvJ's hebben in ieder geval één huisverbod opgelegd. Uit de interviews is naar voren gekomen dat vier van de acht HOvJ's ervaring hebben met het opleggen van

huisverboden, omdat zij één huisverbod of twee huisverboden hebben opgelegd. Drie van de vier HOvJ's hebben één huisverbod opgelegd en de vierde HOvJ heeft twee huisverboden opgelegd. De drie HOvJ's die één huisverbod opgelegd hebben, kunnen met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod in schaal negatief/positief geplaatst worden. De HOvJ die twee huisverboden heeft opgelegd kan worden geplaatst in schaal positief.

Er is gebleken dat drie HOvJ's ruime ervaring hebben met het opleggen van huisverboden, omdat zij drie of vier huisverboden hebben opgelegd. Twee van de drie HOvJ's hebben drie huisverboden opgelegd en de derde HOvJ heeft vier huisverboden opgelegd. Eén HOvJ kan met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod in schaal negatief worden geplaatst, één HOvJ in schaal negatief/positief en één HOvJ in schaal positief.

Onder de acht HOvJ's bevond zich één HOvJ die veel ervaring bleek te hebben met het opleggen van huisverboden, omdat deze HOvJ acht huisverboden heeft opgelegd. Met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod kan hij worden geplaatst in schaal positief.

5.1.5 Conclusie

In deze paragraaf is nader ingegaan op de tweede deelvraag: Hoe hangt de beoordeling van het huisverbod, als nieuw instrument om huiselijk geweld aan te pakken, samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's?

Uit de informatie over de samenhang tussen de beoordeling van het huisverbod en de gekozen politiestijl kan geconcludeerd worden dat de politiestijl niet van invloed is op de beoordeling van het huisverbod. De vier pragmatici beoordelen het huisverbod variërend van negatief tot positief en ook de drie hulpverleners delen niet dezelfde mening met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod.

Op basis van de informatie die is vergekregen over de samenhang tussen de beoordeling van het huisverbod en de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties kan gezegd worden dat de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties wel van invloed kan zijn op de beoordeling van het huisverbod. De HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties een taak zijn voor de politie of voor de politie en de

hulpverlening samen beoordelen het huisverbod overwegend positief. De enige drie HOvJ's die het huisverbod als positief beoordelen vinden het ook allemaal een taak voor de politie of voor beide. De HOvJ's die vinden dat huisverbodwaardige situaties niet een taak zijn voor de politie beoordelen het huisverbod overwegend negatief.

Met betrekking tot de informatie die bekend is over de samenhang tussen de beoordeling van het huisverbod en de ervaring met huiselijk geweld kan er geconcludeerd worden dat deze ervaring niet van invloed is op de beoordeling van het huisverbod. Er zijn zeven HOvJ's die wel ervaring hebben met huiselijk geweld en deze zeven beoordelen het huisverbod verschillend. Daarnaast komt de beoordeling van het huisverbod van twee HOvJ's met ervaring met huiselijk geweld overeen met de beoordeling van het huisverbod van de enige HOvJ zonder ervaring.

Op basis van de informatie die is verkregen over de samenhang tussen de beoordeling van het huisverbod en de ervaring met het opleggen van huisverboden kan gezegd worden dat deze ervaring niet van invloed is op de beoordeling van het huisverbod. Er is namelijk één HOvJ met veel ervaring en deze beoordeelt het huisverbod hetzelfde als een HOvJ met ruime ervaring en een HOvJ met ervaring. Daarnaast zijn er drie HOvJ's met ruime ervaring. Deze HOvJ's beoordelen het huisverbod alle drie verschillend van negatief tot positief. Ook de HOvJ's met ervaring beoordelen het huisverbod verschillend van negatief/positief tot positief.

Uit bovenstaande informatie vloeit als conclusie op de derde deelvraag voort dat de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties van HOvJ's van invloed is op de beoordeling van het huisverbod.

5.2 Besluitvorming omtrent het huisverbod

De besluitvorming omtrent het huisverbod is gemeten aan de hand van het besluit dat de HOvJ op basis van een voorgelegde casus heeft genomen. De casus bestond uit een beschrijving van een huisverbodwaardige situatie en werd aan het eind van de interviews aan de HOvJ's voorgelegd. Aan de HOvJ's werd gevraagd of ze wilden aangeven of ze in deze situatie wel of niet een huisverbod zouden opleggen. Vervolgens is gekeken in hoeverre deze

besluitvorming samenhangt met de achtergrondkenmerken van de HOvJ's. In deze paragraaf komt deze samenhang aan bod.

5.2.1 Politiestijl van een HOvJ

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Uitkomst besluitvorming van het huisverbod	Duidelijk huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel later → geen huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel, later → wel huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod
Onafhankelijke variabele: Stijl	Pragmaticus	Pragmaticus	Pragmaticus	Hulpverlener	Pragmaticus	Ordehersteller	Hulpverlener	Hulpverlener

Uit paragraaf 5.1 is gebleken dat tijdens de interviews drie verschillende politiestijlen door de HOvJ's zijn aangewezen. De verdeling was als volgt: vier HOvJ's wezen de pragmaticus aan, drie HOvJ's de hulpverlener en één HOvJ de ordehersteller.

Drie van de vier HOvJ's die de pragmaticus als politiestijl hebben aangewezen besloten op basis van de voorgelegde casus tot opleggen van een huisverbod. Voor één HOvJ was het na het lezen van de casus meteen duidelijk dat er absoluut een huisverbod opgelegd moet worden. Hij was volledig overtuigd van zijn besluit en als hoofdreden gaf hij dat er kinderen bij betrokken zijn en dat zij getuige zijn van het geweld dat op het interieur van de woning wordt toegepast. Hij vindt dat geen gezonde situatie voor kinderen om in op te groeien. De andere twee HOvJ's deden er wat langer over tot het besluit te komen. Na enige overweging waren zij beide van mening dat er rust en hulpverlening in het gezin moest komen. Daarom besloten zij ook tot het opleggen van een huisverbod. De vierde HOvJ was in eerste instantie erg aan het twijfelen over welk besluit het beste was in deze huisverbodwaardige situatie. Uiteindelijk komt hij tot het besluit om geen huisverbod op te leggen. Als reden geeft hij dat er geen fysiek geweld is gebruikt en dat de baby gewoon doorspeelt in de box en dus niet onder de indruk lijkt. Hij maakt hier uit op dat de kinderen dus blijkbaar geen hinder van de situatie ondervinden.

De HOvJ die de ordehersteller als politiestijl heeft aangewezen twijfelt over het besluit of hij wel of niet een huisverbod moet opleggen. Hij geeft aan dat er alleen nog maar geweld is toegepast op het interieur van de woning. De vrouw en kinderen zijn nog nooit geslagen. Hij vindt het wel een belangrijk punt dat er kinderen bij betrokken zijn, omdat zij niet blootgesteld moeten worden aan wat voor geweld dan ook. Nadat hij de casus nog een keer heeft doorgelezen besluit hij toch een huisverbod op te leggen.

Alle drie de HOvJ's die de hulpverlener als politiestijl hebben aangewezen zijn van mening dat er een huisverbod opgelegd moet worden. Twee HOvJ's geven als hoofdreden dat er kinderen bij betrokken zijn. Ze vinden dat de man een tijdje uit huis moet zodat het gezin kan afkoelen en de hulpverlening op gang gezet kan worden. De derde HOvJ geeft als hoofdreden dat de man, ook al weet hij het zelf nog niet, zit te schreeuwen om hulp.

5.2.2 Attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Uitkomst besluitvorming van het huisverbod	Duidelijk huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel later → geen huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel, later → wel huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod
Onafhankelijke variabele: Attitude t.o.v. huisverbodwaardige situaties	Taak voor beide	Taak voor beide	Hoort niet bij de politie	Taak voor beide	Taak niet bij politie	Hoort niet bij politie	Hoort wel bij politiethuis	Taak voor beide, vullen elkaar aan

Uit de interviews is gebleken dat vier van de acht HOvJ's het huisverbod een taak voor zowel de politie als de hulpverlening vinden. Deze vier HOvJ's vinden allemaal dat er in deze huisverbodwaardige situatie een huisverbod moet worden opgelegd. Eén van deze vier is het meest overtuigd van zijn besluit, omdat hij het geen gezonde situatie vindt voor de kinderen om in op te groeien.

Drie HOvJ's vinden het huisverbod een taak voor de hulpverlening en niet voor de politie. Twee HOvJ's twijfelen in eerste instantie over het besluit dat ze moeten nemen. Uiteindelijk besluit één tot het opleggen van een huisverbod en is de ander van mening dat er geen

huisverbod opgelegd moet worden. De derde HOvJ vindt dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden.

Er is één HOvJ die vindt dat het huisverbod een taak is voor de politie. Deze HOvJ is van mening dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden.

5.2.3 Ervaring met huiselijk geweld zaken

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Uitkomst besluitvorming van het huisverbod	Duidelijk huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel later → geen huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel, later → wel huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod
Onafhankelijke variabele: Ervaring met huiselijk geweld zaken	Geen	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel

Van de acht HOvJ's hebben zeven HOvJ's in het verleden ervaring opgedaan op het gebied van huiselijk geweld zaken. Van deze zeven HOvJ's zijn vijf HOvJ's het erover eens dat er een huisverbod opgelegd moet worden. Twee HOvJ's twijfelen in eerste instantie, maar de ene HOvJ besluit uiteindelijk wel een huisverbod op te leggen en de andere HOvJ tot het niet opleggen van een huisverbod.

Eén HOvJ's gaf tijdens het interview aan dat hij nog geen ervaring heeft met huiselijk geweld zaken. Hij is van mening dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden.

5.2.4 Ervaring met het opleggen van huisverboden

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Uitkomst besluitvorming van het huisverbod	Duidelijk huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel later → geen huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel, later → wel huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod
Onafhankelijke variabele: Ervaring met het opleggen van huisverboden	Veel ervaring (8)	Ruime ervaring (3)	Ervaring (1)	Ervaring (1)	Ruime ervaring (4)	Ervaring (1)	Ervaring (2)	Ruime ervaring (3)

Alle geïnterviewde HOvJ's hebben in ieder geval één huisverbod opgelegd. Uit de interviews is gebleken dat vier van de acht HOvJ's ervaring hebben met het opleggen van huisverboden, omdat zij één huisverbod of twee huisverboden hebben opgelegd. Twee van deze vier HOvJ's waren in eerste instantie aan het twijfelen over het besluit of ze wel of niet een huisverbod moeten opleggen. Deze twee HOvJ's hebben beide één huisverbod opgelegd. Uiteindelijk besloot de ene HOvJ wel een huisverbod op te leggen en de andere besloot geen huisverbod op te leggen. De andere twee HOvJ's vinden beide dat er een huisverbod opgelegd moet worden.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat drie HOvJ's ruime ervaring bleken te hebben met het opleggen van huisverboden, omdat zij drie of vier huisverboden hebben opgelegd. Zij zijn alle drie van mening dat er een huisverbod opgelegd moet worden.

Onder de acht HOvJ's bevond zich één HOvJ die veel ervaring bleek te hebben met het opleggen van huisverboden, omdat hij in totaal acht huisverboden heeft opgelegd. Voor deze HOvJ was het meteen duidelijk dat er absoluut een huisverbod opgelegd moet worden. Hij was volledig overtuigd van zijn besluit, omdat hij vindt dat de huisverbodwaardige situatie geen gezonde situatie is voor de twee kinderen om in op te groeien.

5.2.5 Conclusie

In deze paragraaf is nader ingegaan op de derde deelvraag: Hoe hangt de besluitvorming omtrent het huisverbod samen met de politiestijl, attitude en ervaring van HOvJ's?

Op basis van de informatie over de samenhang tussen de besluitvorming omtrent het huisverbod en de gekozen politiestijl kan geconcludeerd worden dat de politiestijl niet van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod. Zeven van de acht HOvJ's vinden namelijk dat er een huisverbod opgelegd moet worden, maar hebben wel verschillende politiestijlen gekozen. Van deze zeven HOvJ's hebben drie de pragmaticus, drie de hulpverlener en één de ordehersteller als politiestijl gekozen. Daarnaast hebben de twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelen of ze wel of niet een huisverbod op moeten leggen ook niet dezelfde politiestijl gekozen. De ene HOvJ heeft gekozen voor de pragmaticus als politiestijl en de andere HOvJ heeft gekozen voor de ordehersteller als politiestijl.

Over de informatie die is vergekregen over de samenhang tussen de besluitvorming omtrent het huisverbod en de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties kan gezegd worden dat de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties niet van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod. Er zijn namelijk drie HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties niet bij het takenpakket van de politie horen. Zij zijn het echter niet met elkaar eens over of er wel of niet een huisverbod opgelegd moet worden. Eén HOvJ vindt dat er geen huisverbod opgelegd moet worden en de twee andere HOvJ's vinden dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden.

Met betrekking tot de informatie die bekend is over de samenhang tussen de besluitvorming omtrent het huisverbod en de ervaring met huiselijk geweld kan er vooralsnog geconcludeerd worden dat deze ervaring niet van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod. Van de zeven HOvJ's die wel ervaring hebben met huiselijk geweld vinden zes HOvJ's dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden en één HOvJ is van mening dat er geen huisverbod opgelegd moet worden. Daarnaast vindt de enige HOvJ zonder ervaring met huiselijk geweld dat er wel een huisverbod opgelegd moet worden.

Op basis van de informatie die is verkregen over de samenhang tussen de besluitvorming omtrent het huisverbod en de ervaring met het opleggen van huisverboden kan gezegd worden dat deze ervaring wel van invloed kan zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod. Het valt namelijk op dat de twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelen over het besluit of ze wel of niet een huisverbod moeten opleggen beide nog maar één huisverbod hebben opgelegd. Daarnaast was één HOvJ er meteen van overtuigd dat er absoluut een huisverbod opgelegd moest worden. Deze HOvJ heeft acht huisverboden opgelegd en is daarmee de enige HOvJ met veel ervaring met het opleggen van huisverboden. Uit deze informatie kan geconcludeerd worden naarmate een HOvJ meer ervaring heeft met het opleggen van huisverboden hij zekerder is van zijn besluit.

Uit bovenstaande informatie vloeit als conclusie op de vierde deelvraag voort dat de ervaring die de HOvJ's met het opleggen van huisverboden hebben van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

5.3 Drie andere factoren die van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

Om het onderzoek open en verkennend te houden is er tijdens de interviews gelet op eventuele andere factoren die van invloed kunnen zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Op basis van de informatie die uit de interviews naar voren is gekomen zijn de volgende drie factoren geselecteerd: regio, tijd en training. De factor regio is geselecteerd omdat er HOvJ's uit drie verschillende regio's zijn geïnterviewd. De andere twee factoren zijn geselecteerd omdat ze opvielen tijdens de interviews. Zo kwam uit de interviews naar voren dat alle HOvJ's van mening zijn dat de procedure om het hele huisverbod rond te krijgen erg tijdrovend is. Daarnaast bleek uit de interviews dat de HOvJ's van mening verschillen over de training die ze hebben gevolgd als voorbereiding op het huisverbod.

5.3.1 Beoordeling van het huisverbod

Het valt op dat de vier HOvJ's uit de regio Noord-Oost Gelderland de enige HOvJ's zijn die het huisverbod negatief/positief beoordelen. De twee HOvJ's uit de regio Twente hebben niet dezelfde mening met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod. De ene HOvJ beoordeelt het huisverbod positief en de andere HOvJ beoordeelt het huisverbod negatief. Beide HOvJ's uit de regio IJsselland beoordelen het huisverbod positief. Op basis van de informatie die uit de interviews naar voren is gekomen is niet duidelijk geworden waar de regionale verschillen met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod vandaan komen. Tijdens de interviews met de twee HOvJ's uit IJsselland is echter wel opgevallen dat zij erg tevreden zijn over de projectleider Huiselijk Geweld. Zij gaven tijdens het interview aan dat zij zeer tevreden zijn over hoe de projectleider Huiselijk Geweld de zaken rondom het huisverbod regelt. Eén van de twee HOvJ's was vooral heel erg positief over het feit dat de projectleider Huiselijk Geweld altijd voor feedback zorgt en belangrijke opmerkingen over huisverbodwaardige zaken en gerechtelijke uitspraken altijd mailt naar de HOvJ's. Samenvattend kan gezegd worden dat beide HOvJ's uit IJsselland het huisverbod positief beoordelen en beide erg tevreden zijn over de projectleider Huiselijk Geweld. Hier kan uit worden opgemaakt dat een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld van invloed kan zijn op de beoordeling van het huisverbod van de HOvJ's.

Alle geïnterviewde HOvJ's zijn het met elkaar eens dat de procedure om het hele huisverbod rond te krijgen erg tijdrovend is. Vijf HOvJ's beschouwen de omslachtige manier van werken als een nadeel en vinden dat de procedure ontzettend veel tijd kost. Vier van deze vijf HOvJ's beoordelen het huisverbod als negatief/positief en de vijfde HOvJ beoordeelt het huisverbod negatief. Drie HOvJ's zijn van mening dat ze inderdaad veel tijd kwijt zijn aan het huisverbod. Zij ervaren de tijd die het kost om een huisverbod rond te krijgen echter niet als een probleem, omdat ze zich er wel mee redden. Ze hebben er ook geen moeite mee, omdat ze voor andere dagelijkse werkzaamheden wel een oplossing weten te vinden door het bijvoorbeeld aan collega's uit te besteden. Eén HOvJ vindt dat aan de ene kant de hoeveelheid tijd die het kost om een huisverbod rond te krijgen een nadeel is, maar dat aan de andere kant het huisverbod een prachtig instrument is en het daarom ook tijd mag kosten. De drie HOvJ's die van mening zijn dat de hoeveelheid tijd geen groot probleem is en zich er wel mee redden beoordelen het huisverbod allemaal positief. Op basis van deze informatie kan gezegd worden dat de tijd die het kost om het huisverbod helemaal rond te krijgen van invloed kan zijn op de beoordeling van het huisverbod.

Een andere factor die tijdens de interviews naar voren kwam was de training die de HOvJ's hebben gevolgd als voorbereiding op het huisverbod. Over het algemeen waren de HOvJ's tevreden over de inhoud van de training. Zes van de acht HOvJ's zijn van mening dat ze wat aan de training hebben gehad en dat ze voldoende kennis hebben opgedaan over het huisverbod. Ze waren vooral positief over de formele uitleg van de hele procedure die ze tijdens de training hebben gekregen. Twee van de acht HOvJ's waren echter heel negatief over de training. Eén HOvJ zei zelfs: *"Ik vond de training naatje, ik heb er helemaal niets aan gehad."* Beide HOvJ's waren van mening dat de training op een later tijdstip plaats had moeten vinden. Volgens hen vond de training te vroeg plaats, omdat het huisverbod pas enkele maanden later werd ingevoerd. Hierdoor hadden ze het idee dat ze niet meer goed wisten wat er tijdens de training was besproken en dat er kennis was weggezaakt. Daarnaast vonden ze de gesprekstechnieken die tijdens de training werden behandeld geen meerwaarde hebben, omdat ze daar in het verleden al specifieke trainingen en cursussen voor gevolgd hebben. Ondanks dat ze de training slecht vonden beoordelen beide HOvJ's het huisverbod wel positief. Op basis van deze informatie kan gezegd worden dat de training niet van invloed is op de beoordeling van het huisverbod.

5.3.2 Besluitvorming omtrent het huisverbod

Onder de acht HOvJ's waren er twee HOvJ's die na het lezen van de casus in eerste instantie aan het twijfelen waren of ze wel of niet een huisverbod moeten opleggen. Deze twee HOvJ's zijn beide afkomstig uit de regio Noord-Oost Gelderland. Op basis van de informatie die uit de interviews naar voren is gekomen is niet duidelijk geworden waar de regionale verschillen met betrekking tot de besluitvorming omtrent het huisverbod vandaan komen, maar een verklaring voor het feit dat de twijfelende HOvJ's uit dezelfde regio afkomstig zijn kan zijn dat het politiekorps in de regio Noord-Oost Gelderland minder aandacht heeft besteed aan de training waarin de HOvJ's een goede uitleg en voorbereiding kregen omtrent het huisverbod dan de politiekorpsen in de andere twee regio's. Dit kan er vervolgens toe leiden dat de HOvJ's uit de regio Noord-Oost Gelderland eerder tijdens huisverbodwaardige situaties twijfelen over het besluit of ze wel of niet een huisverbod moeten opleggen dan de HOvJ's die wel een goede voorbereiding en uitleg hebben gekregen vanuit het politiekorps in hun regio. Op basis van deze informatie kan gezegd worden dat in een dergelijk geval de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod van invloed kan zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

Uit voorgaande subparagraaf is gebleken dat alle geïnterviewde HOvJ's het met elkaar eens zijn dat de procedure om het hele huisverbod rond te krijgen erg tijdrovend is. Vijf HOvJ's vinden dat de hoeveelheid tijd die de procedure met zich meebrengt ontzettend veel is. Van deze vijf HOvJ's vinden drie HOvJ's dat er een huisverbod opgelegd moet worden en twee HOvJ's twijfelen in eerste instantie. Eén van deze HOvJ's besluit uiteindelijk wel een huisverbod op te leggen en de andere HOvJ besluit geen huisverbod op te leggen. Drie HOvJ's geven aan dat ze aan het huisverbod inderdaad veel tijd kwijt zijn. Zij ervaren dat echter niet als een probleem, omdat ze zich er wel mee redden. Deze drie HOvJ's zijn allemaal van mening dat er een huisverbod opgelegd moet worden. Uit deze informatie blijkt dat zowel de HOvJ's die vinden dat de procedure ontzettend veel tijd kost als de HOvJ's die de tijd niet als een probleem ervaren besluiten tot het opleggen van een huisverbod. Op basis hiervan kan gezegd worden dat de tijd die het kost om het huisverbod helemaal rond te krijgen niet van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

De enige twee HOvJ's die twijfelen over het wel of niet opleggen van een huisverbod geven beide aan dat ze de training die ze hebben gevolgd goed vonden en dat ze niet weten of ze echt wat tijdens de training hebben gemist. Dit zou moeten betekenen dat ze voldoende uitleg ter voorbereiding van het huisverbod hebben gekregen en dat ze over genoeg kennis beschikken om het huisverbod uit te voeren. Wanneer dit het geval zou zijn geweest zouden de twee HOvJ's in eerste instantie misschien niet getwijfeld hebben over het te nemen besluit. Op basis van deze informatie kan gezegd worden dat de training niet van invloed is op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

5.3.3 Conclusie

In deze paragraaf is nader ingegaan op de vierde deelvraag: Welke andere factoren kunnen van invloed zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod?

Op basis van de informatie over de invloed van andere factoren op de beoordeling van het huisverbod kan geconcludeerd worden dat een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld en de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het huisverbod.

De twee HOvJ's uit de regio IJsselland zijn namelijk heel positief over hoe de projectleider Huiselijk Geweld omgaat met het huisverbod. Zij beoordelen het huisverbod ook beide positief. Terwijl de HOvJ's uit de andere regio's het huisverbod verschillend beoordelen. Wanneer de procedures rondom het huisverbod in de regio goed zijn geregeld en de projectleider Huiselijk Geweld van de regio op een goede manier omgaat met het huisverbod kan het zijn dat de HOvJ's van die regio het huisverbod ook positiever beoordelen.

Naast de regio waaruit de HOvJ afkomstig is kan de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen ook van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod. De drie HOvJ's die hebben aangegeven dat ze geen moeite hebben met de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen zijn namelijk de enige drie die het huisverbod positief beoordelen. De andere vijf HOvJ's vinden de tijd die het kost een groot nadeel en beoordelen het huisverbod dan ook variërend van negatief/positief tot negatief.

Op basis van de informatie over de invloed van andere factoren op de besluitvorming omtrent het huisverbod kan geconcludeerd worden dat de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod van invloed kan zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

De enige twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelen over het besluit of ze wel of niet een huisverbod op moeten leggen zijn beide afkomstig uit de regio Noord-Oost Gelderland. Een achterliggende reden voor het feit dat beide twijfelende HOvJ's uit dezelfde regio afkomstig zijn kan zijn dat het politiekorps in deze regio niet voor een goede training heeft gezorgd. Een goede training moet ervoor zorgen dat de HOvJ's een goede uitleg en voorbereiding omtrent het huisverbod krijgen zodat ze zelfverzekerd naar de eerste huisverbodwaardige situaties kunnen gaan. In dit onderzoek is echter opgevallen dat beide HOvJ's die in eerste instantie twijfelen over het besluit of ze wel of niet een huisverbod op moeten leggen aangeven dat ze de training die ze hebben gevolgd goed vonden. Daarnaast geven ze aan dat ze niet weten of ze echt wat hebben gemist tijdens de training. Op basis van de informatie die in dit onderzoek naar voren is gekomen is dus niet duidelijk geworden waar de regionale verschillen met betrekking tot de besluitvorming omtrent het huisverbod vandaan komen.

6. Slotbeschouwing: conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zal duidelijk worden wat op de onderzoeksvraag geconcludeerd kan worden. Deze onderzoeksvraag luidt als volgt: In hoeverre zijn politiestijlen en andere achtergrondkenmerken van HOvJ's van invloed op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod?

De eerste paragraaf bevat de beantwoording van de bovenstaande onderzoeksvraag. In de tweede paragraaf komen enkele aanbevelingen richting de politie en voor vervolgonderzoek aan bod. Ten slotte wordt dit hoofdstuk afgesloten met een korte reflectie.

6.1 De invloed van politiestijlen en achtergrondkenmerken van HOvJ's op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

In deze paragraaf wordt met behulp van de antwoorden op de vier deelvragen in de vorm van een conclusie een antwoord gegeven op de onderzoeksvraag.

6.1.1 De invloed van de politiestijlen op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

In dit onderzoek spelen de vier politiestijlen van Van der Torre (1999) een grote rol. Tijdens de interviews is aan elke HOvJ is gevraagd of ze aan de hand van vier kaartjes aan konden geven welke van de vier politiestijlen de meeste overeenkomsten vertoont met zijn manier van denken en handelen. Vervolgens is gekeken of de politiestijl van een HOvJ van invloed is op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. Op basis van de informatie die tijdens de interviews naar voren is gekomen is gebleken dat de politiestijlen niet van invloed zijn op zowel de beoordeling als de besluitvorming omtrent het huisverbod.

Uit dit onderzoek is namelijk gebleken dat de vier HOvJ's die hebben gekozen voor de politiestijl de pragmaticus beoordelen het huisverbod variërend van negatief tot positief en de drie HOvJ's die de politiestijl de hulpverlener hebben gekozen delen ook niet dezelfde mening met betrekking tot de beoordeling van het huisverbod.

Daarnaast is gebleken dat zeven van de acht HOvJ's van mening zijn dat er een huisverbod opgelegd moest worden. Van deze zeven HOvJ's hebben drie de pragmaticus, drie de hulpverlener en één de ordehersteller als politiestijl gekozen. Bovendien hebben de twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelden of ze wel of niet een huisverbod op moesten leggen niet dezelfde politiestijl gekozen.

6.1.2 Achtergrondkenmerken van HOvJ's en andere factoren die van invloed zijn op de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod

Op basis van de informatie die in de voorgaande hoofdstukken naar voren is gekomen en op basis van de antwoorden op vier deelvragen kan op de bovenstaande onderzoeksvraag geconcludeerd worden dat de attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties, een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld en de tijd die het kost om een huisverbod rond te krijgen van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het huisverbod.

Daarnaast kan geconcludeerd worden dat de ervaring met het opleggen van huisverboden en de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod van invloed kunnen zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod.

6.1.3 De invloed van achtergrondkenmerken van HOvJ's en andere factoren op de beoordeling van het huisverbod

De attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties kan van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod, omdat in dit onderzoek naar voren is gekomen dat de HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties een taak zijn voor de politie of voor de politie en de hulpverlening samen het huisverbod positiever beoordelen dan de HOvJ's die van mening zijn dat huisverbodwaardige situaties niet een taak zijn voor de politie.

Een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld kan ook van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod. In dit onderzoek is namelijk gebleken dat de twee HOvJ's die tijdens de interviews erg positief waren over de projectleider Huiselijk Geweld in hun regio het huisverbod beide positief beoordelen. Daarnaast verschillen de beoordelingen van het huisverbod van de HOvJ's uit overeenkomende regio's van elkaar.

In dit onderzoek is naar voren gekomen dat de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen kan ook van invloed zijn op de beoordeling van het huisverbod. Het is gebleken dat de drie HOvJ's die tijdens de interviews aangaven dat ze geen moeite hebben met de tijd die het kost om het huisverbod rond te krijgen de enige drie HOvJ's zijn die het huisverbod positief beoordelen. De andere HOvJ's vinden de tijd die het huisverbod met zich meebrengt een groot nadeel. Zij beoordelen het huisverbod variërend van negatief/positief tot negatief.

6.1.4 De invloed van achtergrondkenmerken van de HOvJ's en andere factoren op de besluitvorming omtrent het huisverbod

De ervaring met het opleggen van huisverboden kan van invloed zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod. In dit onderzoek is opgevallen dat de twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelden over het besluit of ze wel of niet een huisverboden op moesten leggen allebei nog maar één huisverbod hebben opgelegd. Daarnaast was één HOvJ er meteen van overtuigd dat er absoluut een huisverbod opgelegd moest worden. Deze HOvJ is de enige HOvJ met veel ervaring met het opleggen van huisverboden.

In dit onderzoek is naar voren gekomen dat naast de ervaring met het opleggen van huisverboden de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod van invloed kan zijn op de besluitvorming omtrent het huisverbod. De enige twee HOvJ's die in eerste instantie twijfelden over het besluit of ze wel of niet een huisverbod op moesten leggen bleken uit dezelfde regio afkomstig te zijn. Een achterliggende reden hiervoor kan zijn dat het politiekorps in deze regio niet heeft gezorgd voor een goede training waarin de HOvJ's een goede uitleg en voorbereiding omtrent het huisverbod kregen zodat ze in staat zijn het huisverbod goed uit te voeren en ze zelfverzekerd naar de eerste huisverbodwaardige situaties konden gaan. Beide HOvJ's hebben echter aangegeven dat ze de training die ze hebben gevolgd goed vonden. Op basis hiervan is dus niet duidelijk waar de regionale verschillen met betrekking tot de besluitvorming van het huisverbod vandaan komen.

6.1.5 Gevolgen verschillende uitkomsten in vergelijkbare huisverbodwaardige situaties

In dit onderzoek is naar voren gekomen dat het mogelijk is dat HOvJ's verschillende uitkomsten kunnen krijgen in vergelijkbare huisverbodwaardige situaties. Wanneer dit gebeurd kan er sprake zijn van rechtsongelijkheid in de behandeling van burgers en de legitimiteit is dan in het geding. De vraag is echter of dit te vermijden is. Elke politieagent beschikt immers tijdens zijn werkzaamheden immers over discretionaire ruimte. Lipsky (1980) geeft in zijn boek *Street-level Bureaucracy: Dilemma's of the individual in public services* ook aan dat 'street-level bureaucrats' die in organisaties werken die diensten voor de overheid verrichten in direct contact staan met de burger. De street-level bureaucrat heeft een grote mate van discretionaire ruimte en neemt beslissingen over andere mensen. Aangezien de politie ook een organisatie is die diensten voor de overheid verricht zijn politieagenten street-level bureaucrats. De mogelijkheid op een rechtsongelijke behandeling komt dus in al het politiewerk voor, omdat de politieagenten over discretionaire ruimte beschikken. Zo kan een politieagent zelf beslissen of hij een burger wel of niet een bon geeft bij bijvoorbeeld het fietsen zonder licht. Wellicht is het feit dat een politieagent over discretionaire ruimte beschikt helemaal niet zo ongunstig voor de burger, omdat de politieagent dan ook zijn eigen gevoel en interpretatie van de situatie kan laten meespelen en dit kan ook in het voordeel van de burger werken. Daarentegen zijn de gevolgen in het geval van huisverbodwaardige situaties veel diepgaander dan de gevolgen in het geval van situaties waarin een verkeersovertreding wordt gepleegd. Door de Wet Tijdelijk huisverbod kan een pleger van huiselijk geweld tien dagen uit huis worden gezet en dat is een behoorlijke ingreep. Kortom het huisverbod is een verregaande maatregel die diep ingrijpt in het privéleven van mensen.

6.2 Aanbevelingen

De aanbevelingen die uit dit onderzoek voortvloeien, kunnen worden onderverdeeld in twee groepen aanbevelingen: aanbevelingen richting de politie en aanbevelingen voor vervolgonderzoek. In deze paragraaf komen deze aanbevelingen achtereenvolgens aan bod.

6.2.1 Aanbevelingen richting de politie

1. Zorg vanuit het politiekorps voor een goede training en een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld.

Een goede training ervoor kan zorgen dat de HOvJ's goed voorbereid en zelfverzekerd naar de eerste huisverbodwaardige situatie gaan. Daarnaast kan een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld leiden tot een positievere attitude ten opzichte van het huisverbod van HOvJ's.

Een bijkomend voordeel van een goede training is dat de HOvJ's onderling kunnen overleggen en standaarden kunnen afspreken over het invullen van het RIHG. Wanneer de HOvJ's met elkaar afspraken maken over in welke huisverbodwaardige situaties het wel van belang is een huisverbod op te leggen en welke huisverbodwaardige situaties niet kan dit ertoe tot minder verschillende uitkomsten in vergelijkbare huisverbodwaardige situaties leiden en dus tot minder rechtsongelijkheid in de behandeling van burgers.

2. Zorg ervoor dat de HOvJ's meer ervaring krijgen met huisverbodwaardige situaties.

Het is gebleken dat naarmate een HOvJ meer ervaring heeft met het opleggen van huisverboden hij zekerder wordt van zijn genomen besluit. Het politiekorps kan ervoor zorgen dat HOvJ's meer ervaring krijgen door bijvoorbeeld een kleine groep HOvJ's te selecteren die zich uitsluitend bezig houden met het huisverbod. Een bijkomend voordeel van het selecteren van een kleine groep HOvJ's is dat er alleen HOvJ's geselecteerd kunnen worden die affiniteit hebben met huiselijk geweld en het huisverbod. Onder deze HOvJ's zal de bereidheid groter zijn om zich te verdiepen in het huisverbod

3. Zorg voor een vermindering van de tijd die het kost om een huisverbod helemaal rond te krijgen.

Alle geïnterviewde HOvJ's zijn van mening dat de procedure om het hele huisverbod rond te krijgen erg tijdrovend is. Op basis van de informatie die tijdens de interviews is verkregen is het niet duidelijk geworden hoe deze tijd verminderd kan worden, maar voor de politie is het de moeite waard om hier aandacht aan te besteden. Wellicht kan de vermindering van de tijd namelijk wel tot een positievere attitude ten opzichte van het huisverbod van HOvJ's leiden.

6.2.2 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

1. Verhoog het aantal geïnterviewde HOvJ's.

In hoofdstuk 3 is al bod gekomen dat het interviewen van acht HOvJ's eigenlijk te weinig is om een goed beeld te krijgen van de verschillende achtergrondkenmerken van HOvJ's. In dit onderzoek is een aanknopingspunt naar voren gekomen dat onder een groter aantal HOvJ's onderzocht dient te worden. Het aanknopingspunt dat in dit onderzoek naar voren is gekomen is dat er regionale verschillen bestaan met betrekking tot de beoordeling en besluitvorming omtrent het huisverbod. In dit onderzoek worden wel mogelijke verklaringen gegeven voor deze regionale verschillen zoals een goede begeleiding van een inspirerende projectleider Huiselijk Geweld en de aandacht die het politiekorps in de regio heeft besteedt aan de training omtrent het huisverbod. Het is echter niet duidelijk geworden waar deze regionale verschillen precies vandaan komen. Door in het kader van vervolgonderzoek meer HOvJ's te interviewen kunnen wellicht duidelijkere verklaringen voor deze regionale verschillen worden gevonden.

2. Wijzig manier van operationaliseren van politiestijlen.

In hoofdstuk 3 is al aan bod gekomen dat de manier waarop in dit onderzoek de vier politiestijlen zijn geoperationaliseerd wellicht niet voldoende is om te kunnen zeggen welke politiestijl het meeste overeenkomt met de manier van denken en handelen van een HOvJ. Uit hoofdstuk 4 is gebleken dat bij drie van de acht HOvJ's de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties overeenkomt met de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen die uit de gekozen politiestijl voortvloeit. In dat hoofdstuk zijn daar een tweetal mogelijke verklaringen voor gegeven. Op basis van de mogelijke verklaring dat de operationalisatie in dit onderzoek inderdaad niet voldoende is geweest om te kunnen zeggen welke politiestijl van toepassing is op een HOvJ is het voor vervolgonderzoek raadzaam om niet alleen op basis van het voorleggen van kaartjes te beslissen welke politiestijl het meeste overeenkomt met de manier van denken en handelen van een HOvJ. Een optie kan zijn om naast het voorleggen van kaartjes de HOvJ's één of meerdere dagen te observeren om te na te gaan of de keuze die ze op basis van de kaartjes hebben gemaakt inderdaad overeenkomt met hun manier van denken en handelen in de praktijk.

6.3 Reflectie

Een mogelijke verklaring voor het feit dat maar bij drie van de acht HOvJ's de werkelijke attitude ten opzichte van huisverbodwaardige situaties overeenkomt met de attitude ten opzichte van zaken die in de privésfeer spelen is dat de operationalisatie in dit onderzoek niet voldoende is geweest om te kunnen zeggen welke politiestijl van toepassing is op een HOvJ. Naast deze mogelijke verklaring is het ook mogelijk dat de politiestijlen van Van der Torre (1999) niet toepasbaar zijn op HOvJ's. Van der Torre heeft zijn politiestijlen namelijk gebaseerd op basis van de bestudering van de opvattingen, betekenissen, waarden en normen zoals die gehanteerd worden door politiemensen in hun dagelijkse werk op straat. Daarom is het van belang om een kritische blik te werpen op de politiestijlen die voor dit onderzoek zijn gebruikt.

We kunnen ons nu afvragen welke politiestijlen beter van toepassing zouden zijn geweest in dit onderzoek. De politiestijlen van Wilson (1968) en Reiner (1978 en 1992) vertonen overeenkomsten met de politiestijlen van Van der Torre (1999). De pragmaticus vertoont overeenkomsten met de legalistische stijl van Wilson en de professional van Reiner. In deze drie politiestijlen staat politieke misdaadbestrijding centraal en worden er grenzen gesteld aan politieke hulpverlening. Daarnaast is strafrechtelijke handhaving in deze drie politiestijlen geen doel op zich. De pessimist vertoont overeenkomsten met de uniform carrier van Reiner. Beide politiestijlen bevatten cynische en gedesillustioneerde kenmerken. De orderhersteller vertoont overeenkomsten met de watchmen van Wilson. In beide politiestijlen ligt de nadruk op het handhaven van de openbare orde. Ten slotte vertoont de hulpverlener overeenkomsten met de service stijl van Wilson en de bobby van Reiner. In deze drie politiestijlen staan de sociale kant van politiewerk en bemiddeling centraal.

Kleijer-Kool (2008) heeft in haar onderzoek gebruik gemaakt van een tweedeling in repressieve en preventieve politiestijlen. Omdat zij maar een tweetal politiestijlen heeft gebruikt hangen deze politiestijlen minder samen met de vier politiestijlen van Van der Torre. Er zijn namelijk meerdere politiestijlen van Van der Torre die geplaatst kunnen worden in één politiestijl van Kleijer-Kool. Kleijer-Kool heeft voor deze tweedeling in politiestijlen gekozen, omdat deze in de huidige risicosamenleving passen. In deze risicosamenleving worden er steeds meer en tegenstrijdige eisen aan de politie gesteld. De politie heeft een

ruim takenpakket. Aan de ene kant wordt er verwacht dat de politie de wet handhaaft en de criminaliteit bestrijdt, terwijl aan de andere kant wordt verwacht dat de politie sociaal betrokken is, misdaad preventief aanpakt en diensten aan burgers verleent.

Gezien de inhoud van de repressieve en preventieve politiestijlen en het feit dat deze tweedeling goed in de huidige risicosamenleving passen was het wellicht beter geweest om deze politiestijlen te gebruiken voor dit onderzoek. Daarnaast zouden deze twee politiestijlen goed toegepast kunnen worden op de manier van denken van HOvJ's over het huisverbod. Wanneer deze twee politiestijlen gebruikt zouden worden voor de manier van denken van HOvJ's over het huisverbod kan er een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen HOvJ's die van mening zijn dat het huisverbod bij de politie thuis hoort en HOvJ's die van mening zijn dat het huisverbod niet bij de politie thuis hoort. Het huisverbod is een preventief instrument, omdat het al ingezet kan worden wanneer er nog geen strafbare feiten zijn gepleegd. Uitgaand van het feit dat het huisverbod een preventief instrument is zijn de HOvJ's met een repressieve politiestijl van mening dat het huisverbod niet bij de politie thuis hoort, omdat deze politiestijl uitgaat van reactief optreden. De HOvJ's met een preventieve politiestijl zijn dan van mening dat het huisverbod wel bij de politie thuishoort, omdat deze politiestijl, net als het huisverbod, gericht is op het voorkomen of verminderen van conflicten. Ten slotte kan dan opgemerkt worden dat er nog een derde aanbeveling voor vervolgonderzoek aan de aanbevelingen toegevoegd kan worden: *gebruik bij onderzoek naar de vraag in hoeverre politiestijlen van HOvJ's van invloed zijn op de beoordeling en besluitvorming van het huisverbod de repressieve en preventieve politiestijl.*

Referenties

Literatuur

Beke, B.M.W.A. en G. Dijkman (2008), *Handboek Huisverbod: achtergrond, methodiek en procedure*, Amsterdam: SWP.

Enhus, E. (2000), Boekbespreking van der Torre: Politiewerk: politiestijlen, community policing, professionalisme, in: *Tijdschrift voor Criminologie*, vol. 42, p.400-406.

Kaasjager, J. (2009), Huisverbod om af te koelen, in: *Blauw-handhaving*, jg. 5, nr. 2, p. 22-25.

Kleijer-Kool, L. (2008), *Handhavers van de vrede of herveroveraars? Politiestijlen en conflictpotentieel in Nederlandse multiculturele achterstandswijken*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.

Lipsky, M. (1980), *Street-level bureaucracy: dilemmas of the individual in public services*, New York: Russel Sage Foundation.

Lünnemann, K., Römken, R. en T. de Roos (2009), Wie slaat die gaat!, in: *Nederlands Juristenblad*, afl. 15, p. 940-946.

Reiner, R. (1978), *The blue-coated worker: A sociological study of police unionism*, Cambridge: University Press.

Reiner, R. (1992), *The Politics of police*, New York/London, Harvester/Wheatsheaf.

Römken, R. en J. van Poppel (2007), *Bruikbaarheid van het risicotaxatie-instrument huiselijk geweld: een eerste evaluatie*, Tilburg: IVA.

Torre, E.J. van der (1999), *Politiewerk: politiestijlen, community policing, professionalisme*, Alphen aan den Rijn: Samsom

Vree, F.M. van, K.B.M. de Vaan en S.D. Broek (2007), *Evaluatie pilots huisverbod: eindrapport*, Leiden: Research voor beleid.

Wilson, J.Q. (1968), *Varieties of police behavior*, Cambridge/Massachusetts: Harvard University Press.

Internetbronnen

Encyclo Online Encyclopedie, <http://www.encyclo.nl/begrip/attitude>, 10 september 2009.

Encyclo Online Encyclopedie, <http://www.encyclo.nl/begrip/ervaring>, 11 september 2009.

Huisverbod, http://www.huisverbod.nl/betrokken_partijen/rol_hulpofficier_van_justitie, 2 september 2009.

Interviews

Interview 1: HOvJ Twente, geïnterviewd op 7 juli 2009

Interview 2: HOvJ Noord-Oost Gelderland geïnterviewd op 14 juli 2009

Interview 3: HOvJ Noord-Oost Gelderland, geïnterviewd op 14 juli 2009

Interview 4: HOvJ Noord-Oost Gelderland, geïnterviewd op 15 juli 2009

Interview 5: HOvJ Twente, geïnterviewd op 16 juli 2009

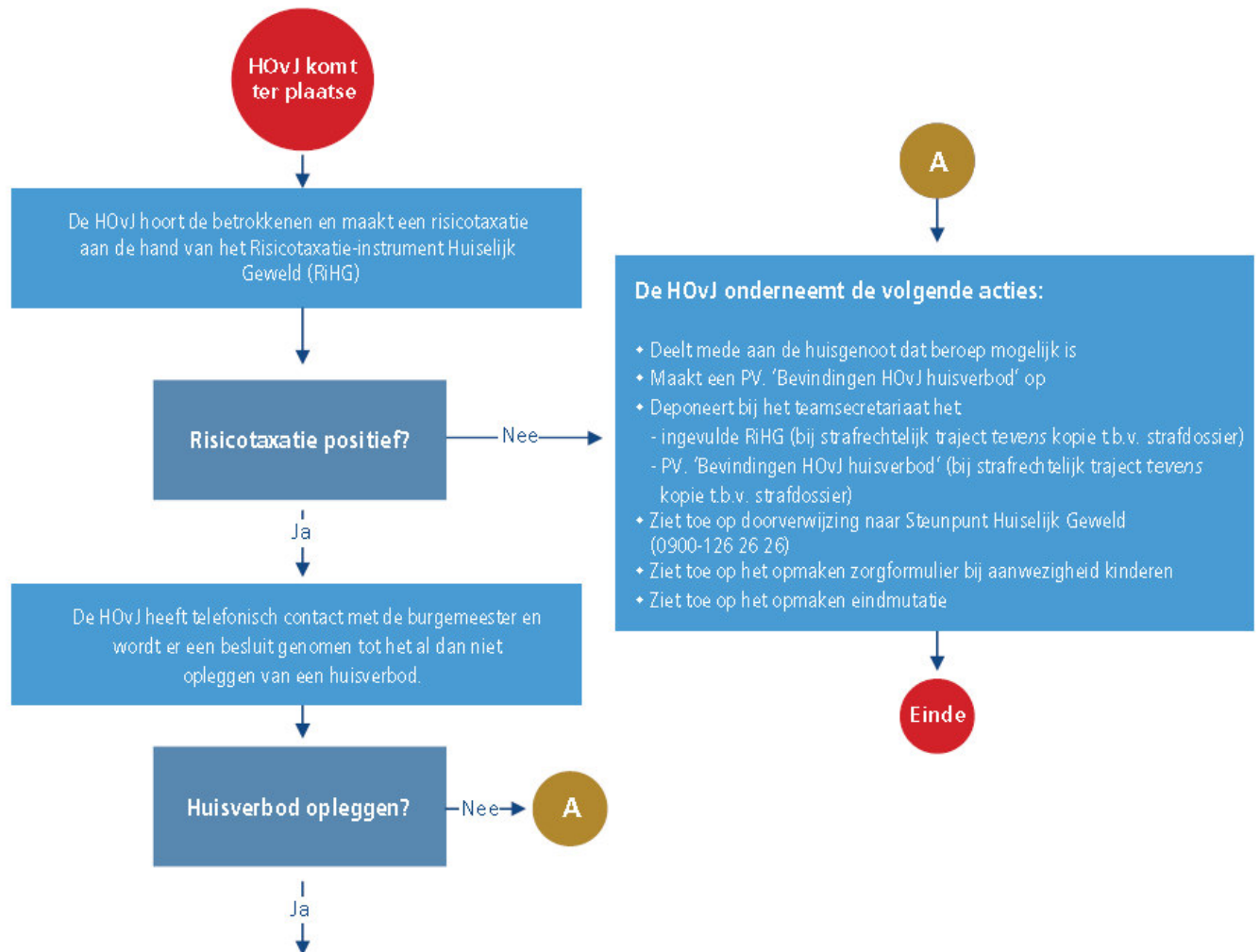
Interview 6: HOvJ Noord-Oost Gelderland geïnterviewd op 20 juli 2009

Interview 7: HOvJ IJsselland, geïnterviewd op 28 juli 2009

Interview 8: HOvJ IJsselland, geïnterviewd op 29 juli 2009

Bijlagen

Bijlage 1: Stroomschema HOvJ's

De HOvJ onderneemt ter plaatse de volgende acties:

- Belt het Steunpunt Huiselijk Geweld (0900-126 26 26)
- Neemt contact op met BJZ bij ernstige kindermishandeling wanneer acute inschakeling van BJZ noodzakelijk is:
 - Tijdens werkdagen 09:00-17:00 (038-8514800)
 - Buiten kantoor tijden (17:00-09:00) en in het weekend (041-1650659)
- Doet de overdracht naar de hulpverlening die binnen 2 uur ter plaatse is
- Maakt een beschikking tot uithuisplaatsing op
- Reikt een afschrift van de beschikking (incl. bijlage) uit aan uithuisgeplaatste en achterblijvers (bij spoed of fysieke afwezigheid uithuisgeplaatste kan dit mondeling)
- Deelt mede aan de uithuisgeplaatste en achterblijvers dat beroep mogelijk is
- Reikt een informatiefolder uit aan de uithuisgeplaatste en achterblijvers
- Neemt de sleutels van de uithuisgeplaatste in en deelt mede dat deze tijdens kantooruren kunnen worden opgehaald aan het betreffende bureau

N.b. Bij aanhouding dader vinden acties met betrekking tot de dader op het bureau plaats

De HOvJ onderneemt aan het bureau de volgende acties:

- Deponert de ingenomen sleutels op de daarvoor aangewezen locatie in het bureau
- Indien gewenst door uithuisgeplaatste: schakelt een piketadvocaat in per fax (010-4568585) > meesturen kopie RiHG en kopie beschikking
- Ziet toe op het opmaken zorgformulier bij aanwezigheid kinderen
- Maakt een PV. 'Bevindingen HOvJ huisverbod' op
- Maakt afspraken op locatie en persoon
- Deponert bij het teamsecretariaat het/de:
 - ingevulde RiHG (bij strafrechtelijk traject tevens kopie t.b.v. strafdossier)
 - PV. 'Bevindingen HOvJ huisverbod' (bij strafrechtelijk traject tevens kopie t.b.v. strafdossier)
 - beschikking
 - overige relevante documenten

Einde

Legenda ■ Proces ■ Beslissing ■ Startproces

Silvan Hijlkema in samenwerking met A. Huijzena BKO IJsselland

Bijlage 2: Politiestijlen beschreven op kaartjes

De pragmaticus

Veel mensen vertrouwen u. U bent vrij stabiel en weet over het algemeen in veel situaties wat er gedaan kan worden zodat men tot een oplossing komt. U vindt het bij de uitvoering van uw werkzaamheden belangrijk om over een zekere mate aan vrijheid te beschikken zodat u zelf kunt bepalen hoe u handelt. U vindt het spijtig dat de politietijd niet altijd even nuttig wordt besteed en u kunt helaas uw politie en psychologische vaardigheden niet altijd in de praktijk omzetten. Het werk dat u verricht wordt niet altijd door de leiding van de politie opgemerkt en gewaardeerd.

De pessimist

U vindt het jammer dat het politiewerk grotendeels routinematig is, desondanks zorgt u er voor dat uw collega's in hachelijke situaties op u kunnen vertrouwen. In principe is het niet uw taak om initiatief te tonen en u werkt dan ook graag op uzelf. Het is jammer dat binnen de politie slechts beperkt mogelijkheden zijn voor een goede carrière. De mindere kant van het politiewerk is het monotone karakter van het werk, het vele straatwerk en de onregelmatige diensten. Bovendien heeft het politiewerk vaak een lage status. Bij de uitvoering van uw werkzaamheden heeft u standaard te maken met tijdsdruk. Helaas ziet de leiding van de politie vaak niet wat u allemaal voor werk verzet.

De ordehersteller

U treedt over het algemeen dominant op. Uw beroepsideaal is het om te waken over de rechtvaardigheid in het stadsleven door kwaden en om te straffen. Volgens u is het belangrijk om streng op te treden en ook informeel zware sancties in te zetten. De essentie van het politiewerk is volgens u noodhulp, strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en het handhaven van de openbare orde. U ergert zich eraan wanneer u verdachten weer naar huis toe moet sturen en vindt dat het vaak onmogelijk is om verdachten proportioneel te straffen.

De hulpverlener

U hecht erg veel waarde aan dienstverlening. U heeft duidelijke idealen wat betreft het politiewerk en vindt vooral de sociale kant van het politiewerk erg belangrijk. U vindt dat het politieel-justitiële apparaat te sterk gericht is op handhaving. Het gevolg hiervan is dat het vaak ten koste gaat van de problemen rondom de slachtoffers van huiselijk geweld. Met betrekking tot de hulpverlening mist u vaak de praktische steun en waardering.

(Van der Torre, 1999)

Bijlage 3: Casus

Roel en Linda

De Hulpofficier van Justitie bevindt zich vandaag op het wijkbureau. De wijkagent huiselijk geweld wil overleg met hem over een vrouw die zich even daarvoor heeft gemeld aan de balie van het wijkbureau, in gezelschap van haar 4-jarig kind. De vrouw is overstuur en huilt. De wijkagent heeft met haar gesproken. Ze heeft sinds 10 jaar een relatie met Roel Smit. Samen hebben ze twee kinderen; Kim, 4 jaar oud en Lotte 9 maanden oud. Sinds er kinderen zijn gaat het niet goed met haar man. Hij heeft last van woedeaanvallen en trapt o.a. gaten in de deuren van hun woning. Hij heeft haar en de kinderen nog nooit geslagen, maar ze is wel bang dat dit binnenkort gaat gebeuren; per ongeluk of opzettelijk. Tijdens de lunch was er weer ruzie ontstaan omdat het oudste kind niet wilde eten. Roel ging tegen de badkamerdeur trappen. Hij was ook, buiten alle proporties, boos op Kim en op haar. Ze werd zo bang dat ze het huis is uitgevlucht met haar oudste kind. De dienstdoende collega's gaan een kijkje nemen in de woning en zijn nog ter plaatse.

De man reageert erg agressief en boos op de komst van de politie. Hij is ook erg boos op zijn vrouw. Hij vindt het een 'zwaar overspannen' reactie van haar om naar het politiebureau te rennen. "Er is niets aan de hand". Hij wordt alleen gek van haar gezeur en gejack. Hij wil dat de politie weer vertrekt en zijn problemen lost hij zelf wel op. Zijn vrouw mag ook wegblijven met Kim, want hij is ze allebei heel erg zat. Ze spreekt hem in alles tegen en Kim gaat haar helemaal nadoen. Hij is al die fratsen zat. Kim weigerde weer eens te eten. Het kind moest eten van hem. Een kind moet weten wie de baas is in huis en helemaal een kind van vier jaar oud. Zijn vrouw was het weer eens niet met hem eens.

De collega's zien de baby in de box. Ondanks de scheldkanonnade van Roel, speelt de baby gewoon door en lijkt niet onder de indruk. De collega's zien, dat er geen deur in huis meer heel is. Het huis heeft alles weg van een 'gatenkaas'. Als de collega's hier een opmerking over maken, reageert de man weer furieus. Het is zijn huis en hij bepaalt zelf wel wat hij daarmee wel of niet doet. Iedereen kan wel denken dat hij niets meer te vertellen heeft in zijn eigen huis, inclusief zijn vrouw, maar zo is het niet.

Roel heeft geen antecedenten. Ook zijn er geen BPS-mutaties over Roel en zijn gezin.

(Politieregio IJsselland, 2009)

Bijlage 4: Schema samenhang beoordeling en achtergrondkenmerken

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Beoordeling huisverbod	positief	negatief / positief	negatief / positief	negatief / positief	negatief	negatief / positief	positief	positief
Onafhankelijke variabelen: Stijl	Pragmaticus	Pragmaticus	Pragmaticus	Hulpverlener	Pragmaticus	Ordehersteller	Hulpverlener	Hulpverlener
Attitude t.o.v. huisverbodwaardige situaties	Taak voor beide	Taak voor beide	Hoort niet bij de politie	Taak voor beide	Taak niet bij politie	Hoort niet bij politie	Hoort wel bij politiehuis	Taak voor beide, vullen elkaar aan
Ervaring met huiselijk geweld zaken	Geen	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel
Ervaring met het opleggen van huisverboden	Veel ervaring (8)	Ruime ervaring (3)	Ervaring (1)	Ervaring (1)	Ruime ervaring (4)	Ervaring (1)	Ervaring (2)	Ruime ervaring (3)
Regio	Twente	N-O Gelderland	N-O Gelderland	N-O Gelderland	Twente	N-O Gelderland	IJssel-land	IJssel-land
Tijd	Groot nadeel, maar ik red me er wel mee	Groot nadeel, ben tegen bureaucratie	Enorme hoeveelheid werk	Zeer omslachtige manier van werken	Tijd die je aan het huisverbod kwijt bent is 'belachelijk'	Kost enorm veel tijd	Kost tijd, maar is prachtig instrument dat tijd mag kosten	Hoop werk, maar heb ik geen moeite mee
Training	Negatief: Te lang voor huisverbod	Volgende voorbereiding	Prima, geen idee of ik wat heb gemist	Aardig, maar geen idee of veel geleerd, training wel van belang	Neutraal over hoe het was, maar het is noodzakelijk te volgen	Goed, voldoende kennis om huisverbod uit te voeren	Niks geleerd, was naatje, vond training niks	Uitleg hartstikke goed, gesprekstechnieken geen meerwaarde

Bijlage 5: Schema samenhang besluitvorming en achtergrondkenmerken

HOvJ	1	2	3	4	5	6	7	8
Afhankelijke variabele: Uitkomst besluitvorming van het huisverbod	Duidelijk huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel later → geen huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod	Eerst twijfel, later → wel huisverbod	Wel huisverbod	Wel huisverbod
Onafhankelijke variabelen: Stijl	Pragmaticus	Pragmaticus	Pragmaticus	Hulpverlener	Pragmaticus	Ordehersteller	Hulpverlener	Hulpverlener
Attitude t.o.v. huisverbodwaardige situaties	Taak voor beide	Taak voor beide	Hoort niet bij de politie	Taak voor beide	Taak niet bij politie	Hoort niet bij politie	Hoort wel bij politie thuis	Taak voor beide, vullen elkaar aan
Ervaring met huiselijk geweld zaken	Geen	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel	Wel
Ervaring met het opleggen van huisverboden	Veel ervaring (8)	Ruime ervaring (3)	Ervaring (1)	Ervaring (1)	Ruime ervaring (4)	Ervaring (1)	Ervaring (2)	Ruime ervaring (3)
Regio	Twente	N-O Gelderland	N-O Gelderland	N-O Gelderland	Twente	N-O Gelderland	IJsselland	IJsselland
Tijd	Groot nadeel, maar ik red me er wel mee	Groot nadeel ben, tegen bureaucratie	Enorme hoeveelheid werk	Zeer omslachtige manier van werken	Tijd die je aan het huisverbod kwijt bent is 'belachelijk'	Kost enorm veel tijd	Kost tijd, maar is prachtig instrument dat tijd mag kosten	Hoop werk, maar heb ik geen moeite mee
Training	Negatief: Te lang voor huisverbod	Volgende voorbereiding	Prima, geen idee of ik wat heb gemist	Aardig, maar geen idee of veel geleerd, training wel van belang	Neutraal over hoe het was, maar het is noodzakelijk te volgen	Goed, voldoende kennis om huisverbod uit te voeren	Niks geleerd, was naatje, vond training niks	Uitleg hartstikke goed, gesprekstechnieken geen meerwaarde

